

Mustafa BOLAT

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ SAĞ. BİL. ENST.

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GİRESUN -2023

T.C

**GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TÜRKİYE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ ÇEVİRİM İÇİ ÖĞRENME
TOPLULUĞU ÖNCÜLERİ MESLEKİ GELİŞİM YANSIMALARI**

MUSTAFA BOLAT

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi Kıvanç SEMİZ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

GİRESUN - 2023

T.C
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRKİYE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ ÇEVİRİM
İÇİ ÖĞRENME TOPLULUĞU ÖNCÜLERİ MESLEKİ
GELİŞİM YANSIMALARI**

MUSTAFA BOLAT

Danışman Öğretim Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç SEMİZ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

GİRESUN- 2023

Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürü'nün onayı.

....../....../.....

Doç. Dr. Kürşad Han DÖNMEZ

Müdür

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı standartlarına uygun olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Şevki KOLUKISA

Anabilim Dalı Başkanı

Jüri Üyeleri ve Üniversiteleri

Doç. Dr. Erhan Devrilmez, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi _____

Doç. Dr. Fatih ÖZGÜL, Giresun Üniversitesi _____

Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç SEMİZ, Giresun Üniversitesi _____

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Mustafa BOLAT

İmza

Sevgili eşim Arzu 'ya ithaf ediyorum.

TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitimimde ve özellikle tez çalışmamı yaparken tezimin her aşamasında akademik desteğini esirgemeyen ve yol gösterici olan Sayın Dr. Öğretim Üyesi Kıvanç SEMİZ'e, çalışmama katkıda bulunan beden eğitimi öğretmenleri meslektaşlarıma, yüksek lisans mülakatında dahi yanımda olup sonrasında da hep yardımcı olan değerli arkadaşım Serkan BİLGİN'e her an yanımda olan bana güç veren beni motive eden sevgili eşim Arzu DEMİR BOLAT'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	i
TEZ BİLDİRİMİ.....	ii
İTHAF.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar DİZİNİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT.....	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı	3
1.2. Araştırma Sorusu.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Tanımlar	4
2. GENEL BİLGİLER	5
2.1. Çevrim İçi Mesleki Gelişim ile ilgili Araştırmalar	5
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	20
3.1. Araştırmanın Deseni.....	20
3.2. Katılımcılar	20
3.3. Veri Toplama Araçları	21
3.4. Veri Toplama Süreci	21
3.5. Verilerin Analizi.....	22
3.6. Araştırmacının Rolü	22
3.7. İnandırıcılık	22
3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları	23
4. BULGULAR.....	24

4.1. Mesleki Gelişim	24
4.2. Çevrim içi Davranış	27
4.3. Çevrim içi Öğrenme	40
5. TARTIŞMA	58
5.1. Mesleki Gelişim	58
5.2. Çevrim içi Davranış	60
5.3. Çevrim içi Öğrenme	64
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	66
7. KAYNAKLAR	70
EKLER.....	75

TABLÖLAR DİZİNİ

S.

Tablo 1. Literatür Taraması	12
--	-----------

ÖZET

TÜRKİYE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ ÇEVİRİM İÇİ ÖĞRENME TOPLULUĞU ÖNCÜLERİ MESLEKİ GELİŞİM YANSIMALARI

Amaç: Türkiye’de beden eğitimi ve spor ile alakalı sosyal medya ortamlarında belirli bir takipçiye hitap eden sosyal medya öncülerinin deneyimlerini incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) araştırmasıdır. Araştırmaya çevrim içi öğrenme alanında ön plana çıkmış, sosyal medyayı ve çevrim içi öğrenme alanlarını aktif olarak kullanan, yaşları 29 ile 50 arasında değişen, 6 erkek 2 kadın sosyal medya öncüsü 8 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Veriler, beden eğitimi öğretmenlerinin, pandemi dönemi ve devamında yüz yüze eğitimden kısmen ve tamamen ayrı kaldıkları dönemde çevrim içi öğrenme ortamlarında karşılaştıkları durumları değerlendirmek için açık uçlu sorular kullanılarak çevrim içi ortamlarda toplanmıştır.

Bulgular: Uzaktan eğitim sürecinde ve devamında çevrim içi öğrenme topluluklarındaki sosyal medya öncüsü beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki gelişim yansımalarını incelemek için yapılan çalışmada 3 farklı seviyede sorular sorulmuştur: Bireysel seviye (içsel ve dışsal), sosyal seviye (yerel okul topluluğu, çevrim içi eğitimci topluluğu), fiziki çevre seviyesi (kültür ve toplum). Sorular çerçevesinde verilen cevaplar analiz edildiğinde 3 tema ortaya çıkmıştır: Mesleki gelişim, çevrim içi davranış, çevrim içi öğrenme.

Sonuç: Çevrim içi öğrenme topluluklarına öncülük eden katılımcılar alanla ilgili yaptıkları paylaşımlarla kendilerini ve diğer grup üyelerini güncel tutmakta, grup üyelerinin talep ve isteklerine cevap vermektedirler. Uzaktan eğitim sürecinde daha çok ihtiyaç duyulan çevrim içi gruplarda alanla ilgili planlama ve yönlendirme kısımlarında sorumluluk almışlardır.

Anahtar Kelimeler: Çevrim içi Öğrenme, Uzaktan Eğitim, Sosyal Medya, Çevrim içi Mesleki Gelişim

ABSTRACT

PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ONLINE LEARNING COMMUNITY LEADERS REFLECTIONS ON PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN TURKEY

Purpose: It is aimed to examine the experiences of social media pioneers who appeal to a certain audience in social media environments related to physical education and sports in Turkey.

Material and Method: This study is a phenomenology research which is one of the qualitative research methods. Eight physical education teachers, 6 male and 2 female, social media pioneers, aged between 29 and 50, who came to the forefront in the field of online learning and actively use social media and online learning areas, participated in the research. The data were collected online using open-ended questions to evaluate the situations faced by physical education teachers in online learning environments during the pandemic period and during the period when they were partially or completely separated from face-to-face education.

Results: The study conducted to examine the professional development reflections of social media pioneer physical education teachers in online learning communities during and after the distance education process, questions were asked at 3 different levels: individual level (internal and external), social level (local school community, online educator community), physical environmental level (culture and society). When the answers given within the framework of the questions were analyzed, 3 themes emerged: Professional development, online behavior, online learning.

Conclusions and Recommendations: Participants who lead online learning communities keep themselves and other group members up-to-date with the sharing they make about the field, and respond to the demands and requests of group members. In the online groups, which are more needed in the distance education process, they took responsibility in the planning and orientation parts of the field.

Keywords: Online Learning, Distance Education, Social Media, Online Professional Development

1. GİRİŞ

Pandemi sürecinin bütün hızıyla yaşandığı 2020 yılı için OECD raporunda üç anahtar ders öne çıkmaktadır: Birincisi; eğitimcilerin esnek zihin kalıplarına sahip bireyleri beslemesi, onları fiziksel sınıflar ve cihazlardan üstün tutması gerekliliği. İkinci dersin de birinci dersten doğan ihtiyaç ile ortaya çıktığı vurgulanarak öne çıkan eğitim öncelikleri ve çevrim içi öğrenme araçları konuları başta olmak üzere, öğretmenlerin yeni bilgi ve becerilere ihtiyaç duymaları. Üçüncü ve son ders ise öğrencilerin eğitim yolculuklarında karşılaştıkları bu karmaşayı en aza indirecek öğrenme farklılıklarını tespit etme (OECD, 2020a). Bir başka raporda, Covid-19 salgını süreci sonrasında okulların gelecekte nasıl şekilleneceğinin tahmin edilmeye çalışıldığı dört farklı senaryo öne çıkmaktadır. İlk senaryoda, okullara katılımın genişleyeceği; bunun da uluslararası iş birliği ve teknolojik ilerlemeler ile bireyselleştirilmiş eğitimin desteklenmesi ile sağlanacağı belirtilmektedir. İkinci senaryoda; geleneksel eğitim sisteminin kırılarak, toplumun kendi istediği bireyleri yetiştirmede daha çok dahil olması, dijital teknolojinin de daha çeşitli, özel ve esnek ayarlamalar ile bu sürecin anahtarı olduğu vurgulanmaktadır. Üçüncü senaryoda, okulların daha çok çeşitli arka planı olan bireyler ile deney merkezleri haline geleceği, sosyal inovasyon ve öğrenmenin değişen formlarıyla okul duvarlarının açılarak bulunduğu topluma entegre edileceği öne sürülmektedir. Dördüncü ve son senaryoda ise, eğitimin herhangi bir zamanda ve mekânda gerçekleşebileceği, toplumun kendisini gücün merkezine koymasıyla formal ve informal eğitim arasında bir fark kalmayacağı düşünülmektedir (OECD, 2020b).

Türkiye özeline bakıldığında pandemi sürecinde süregelen eğitim öğretim etkinliklerinin fırsat eşitliği anlamında derin farklılıklar ve eşitsizlikleri daha görünür kıldığı görülmektedir. Okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve açık öğretim kademelerinde özel önlem gerektiren grupların öne çıktığı, uzaktan eğitime erişme imkanlarının sorgulanır hale geldiği, eğitim içeriği sunmada kapsayıcı ve bütünlük politikalar sunulması ihtiyacı gözlemlenmiştir (Ergün ve Arık, 2020). Eğitim Reformu Girişimi 2020 Eğitim İzleme Raporunda öğretmenlerin, özellikle uzaktan eğitime geçildikten sonra olumlu anlamda değişim gösteren Eğitim Bilişim Ağı'nı (EBA) kapsam bakımından yetersiz görmektedirler. Öğretmenlerin büyük bir bölümü uzaktan

eğitimin devam etmesini isterken büyük çoğunluğu uzaktan eğitimin dezavantajlarını öne sürerek özellikle kalıcı öğrenmelerin yüz yüze eğitimdeki etkileşim ile mümkün olacağını savunmaktadırlar. Okulların açılıp yüz yüze derslerin başlamasını savunan öğretmenlere karşılık diğer grup salgının devam ettiğini ve güvenli bir ortamın henüz oluşmadığını belirtmektedirler. Her ne kadar öğretmenlerin dijital okuryazarlık oranları yüksek olsa da gerek EBA'dan gerek EBA dışında kalan diğer çevrim içi öğrenme araçlarından kaynaklı bazı problemlerden dolayı (planlama, güvenlik vb.) canlı derslerin işlevselliği azalmaktadır. Salgın sürecinde öğretmenlerin dijital okuryazarlık ihtiyaçları göz önünde bulundurularak MEB tarafından açılan hizmet içi eğitim programlarına tüm öğretmenler dâhil edilmek istenmektedir (Koyuncu ve Düşkün, 2020).

Salgının Türkiye’de görülmeye başlayıp yüz yüze eğitime ara verildikten sonra hızlı bir şekilde uzaktan eğitime geçilmesi birtakım problemleri de yanında getirmiştir. Öğretmen ve öğrencilerin uzaktan eğitime hazır olmama durumu, EBA ve bunun dışında kalan diğer uzaktan eğitim sağlayıcıları için de geçerlidir. Teknik sıkıntılar (internet, bilgisayar eksikliği) yaşayan öğrenci grupları bu süreçte dezavantajlı duruma düşerken bu durum öğrencide motivasyon kaybına sebep olmuştur (Özdoğan ve Berkant, 2020). Öğretmenlerin uzaktan eğitimde yaşadıkları başlıca problemin iletişim konusunda olduğuna değinilen bir çalışmada; yüz yüze eğitimde bire bir olarak etkileşim içinde olunan öğrencilere, internet yetersizliğinden kaynaklı yeterli geri dönüş alamama iletişim kopukluğuna neden olduğu belirtilmektedir. Aynı iletişim kopukluğu öğretmen ile veli arasında da yaşanmaktadır. Öğretmenler, uzaktan eğitim sürecinde öğrenciyi aktif tutabilmek, motivasyonlarını arttırmak adına çeşitli etkinlikler (neşeli müzikler yollama, emoji, yıldız gönderme, drama çalışmaları vb.) yapmaktadır (Çakın ve Külekçi Akyavuz, 2020). Öğretmenlerin değişim arayışı, kaynakların sınırlılığı ve çelişkili öğretim pratikleri arasında yol almak sebepleri ile mesleki öğrenme topluluklarını sosyal medyayı kullanarak genişlettikleri görülmüştür (Staudt Willet, 2023). Öğretmenler, sosyal medyayı öğretim uygulamaları ve sosyal olarak bağlantı kuracak bir destek aramak için kullandıklarını belirtmişlerdir.

Boylamsal bir çalışma ile 14 öğretmenin Covid-19 salgını öncesi ve sırasındaki sosyal medya kullanımlarını inceleyen bir araştırmada, pandemi başladıktan sonra sosyal medya kullanımında dikkate değer değişimlerin görüldüğü; öğretmenlerin sosyal medyayı bağlantı kurmak ve paylaşmak için kullanma tarzları oluşturduğu, özellikle de

pandemi öncesine kıyasla öğrenmek ve takip etmek amaçlı kullanım gözlemlendiği ve materyal bulmak için sosyal medyayı daha fazla kullandıkları raporlanmıştır (Aguilar ve ark., 2021). Sadece öğretmenlerin değil, eğitim kurumlarının da Covid-19 kriz zamanında Twitter üzerinden topluluk inşa etmek için çalıştıkları ve zamana hassas paylaşımlar ile iletişim stratejileri ve öncelikleri belirledikleri görülmüştür (Michela ve ark., 2022). Toplam altı Facebook grubunun incelendiği bir başka araştırmada; öğretmenlerin en sık paylaşımları sorular ve öneriler olarak yaptıkları, özellikle pedagojik alan bilgisi konusunda etkileşimlere girerek sosyal medya ortamını bir mesleki öğrenme grubuna çevirdikleri ortaya konmuştur (Liljekvist ve ark., 2021). En az bir sosyal medya grubuna üye toplam 48 öğretmen ile yapılan bir başka araştırmada; gruba bağlılık kurmada etkileşimde zorluklar yaşansa da mesleki konularda bilgilenmenin ve bir topluluğa üye olmanın sağladığı yararların önemine vurgu yapılmıştır (Dzara, Kelleher ve Ramani, 2021).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de beden eğitimi ve spor ile alakalı sosyal medya ortamlarında belirli bir takipçiye hitap eden sosyal medya öncülerinin deneyimlerini incelemektir.

1.2. Araştırma Sorusu

Türkiye beden eğitimi öğretmenleri çevrim içi öğrenme topluluğu öncülerinin mesleki gelişim yansımaları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

İnformal bir mesleki öğrenme ortamı olarak Facebook’ta toplam sekiz yıl boyunca varlığını sürdüren yaklaşık 20 bin öğretmen katılımcıdan oluşan bir grubun incelenmesi sonucu; bilgi teknolojilerinin pedagojik amaçlı kullanımına odaklanmak için, akran odaklı bir çevrim içi mesleki öğrenme topluluğuna katılımın ciddi bir çaba gerektirdiği ve kolaylaştırıcılara önemli roller düştüğü söylenmektedir. Bilim adamları ve uygulayıcıların sosyal medya gibi büyük grupları topluluklar olarak ele almak yerine, onları kişisel öğrenme ağları olarak görmelerini ve topluluklar olarak daha küçük ve daha yönetilebilir grupların kurulmasının önemi vurgulanmaktadır (Nelmarkka ve ark., 2021). Öğretmenler için oluşturulan Facebook gruplarına üye 26 öğretmen ile yapılan

bir araştırmada, öğretmenlerin ihtiyaçlarının ve hareketlerinin rollerini nasıl şekillendirdiği incelenmiş; sessizce grubu takip eden bireylerden yetki sahibi ziyaretçilere doğru evrilen ve zamanla grup için anahtar konumlara gelen, hatta sosyal medya fenomeni (inflencer) rollerine kadar uzanan bir süreç tarif edilmeye çalışılmıştır. Bu sürecin ilk adımı olarak herkese görünür / açık (open to public) olmanın önemi vurgulanmış, soru ve yorumlarla içerik tüketicisi olma rolünden kendi paylaşımları ile katkı sunan bir konuma evrilmenin önemi vurgulanmıştır (Randahl ve ark., 2021). evrim içi kültür ve söylemler arasında yolunu bulmanın zorluğu ve var olan çevrim içi içeriğin yönetimi birer engel olarak görülse de; bilgi ve beceriler ile mesleki topluluğa ulaşım imkanının bulunması sosyal medyayı mesleki gelişim ve öğrenme konusunda kritik bir konuma getirmektedir (Carpenter ve Harvey, 2020). Sosyal medya liderlerinin bu konudaki rolünün ve deneyimlerinin incelenmesi, beden eğitimi ve spor ortamları için alan yazına önemli bir katkı sunacaktır.

1.4. Tanımlar

evrim içi ğrenme Toplulukları: Meslek erbaplarının yardım ve destek paylaştığı, uzmanlıklarını sergileme ve işleriyle ilgili yeni fikirleri tartışma imkânı bulduğu çevrim içi platformlardaki ortamlardır (Nelimarkka ve ark., 2021).

Sosyal medya liderleri: Çeşitli sosyal medya platformlarında ürettikleri içerik ve paylaşımlarıyla belli bir takipçi sayısına hitap eden bireyler.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde çevrim içi mesleki gelişim ile ilgili güncel araştırmalardan oluşan literatür taramasına yer verilmiştir.

2.1. Çevrim İçi Mesleki Gelişim ile ilgili Araştırmalar

Gorozidis ve arkadaşları 2020 yılında yaptıkları çalışmada Facebook grupları aracılığıyla bir öğretmen hizmet içi eğitim programının değerlendirmişlerdir. Çalışmaya 112 Beden eğitimi öğretmeni ve 4 akademisyen katılmıştır. çalışmada veriler anket, ölçek, Facebook verileri, açık uçlu sorular aracılığıyla toplanmış SPSS22 ile tanımlayıcı istatistik, T testi, NVivo ile tematik içerik analizi yöntemleriyle analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda öğretmenlerin temel iç motivasyonları ve öz yeterlilikleri arttığı görülmüştür. Çalışmaya katılan öğretmenler diğer meslektaşlarına da çevrim içi mesleki gelişime katılımı önermişlerdir. Facebook üzerinden 2017 yılında yapılan diğer bir çalışmada Fırat ve arkadaşları Türkiye’de açıköğretim ile ilgili sosyal medya kullanımının sosyal ağ analizi ile incelemişlerdir. 207 Facebook grubu ve 521 Facebook sayfasını inceleyen araştırmacılar verileri NodeXL kullanarak analiz etmişlerdir. Öğrencilerin sınav kaygılarından faydalananarak popülerliğini artıran bu sayfaların genellikle gerçek içerik üretmedikleri ve aktif bir şekilde kullanılan sayfaların iş olanağı sağlayan paylaşımların yapıldığı sayfa ve gruplar olduğu görülmüştür.

Goodyear ve arkadaşları 2019 yılında yaptıkları araştırmada Twitter tabanlı bir profesyonel öğrenim topluluğunun doğası nedir? Twitter tabanlı bir profesyonel öğrenim topluluğunun hangi özellikleri öğrenmeyi ve uygulamayı geliştirir? sorularını 118 öğretmene sormuştur. Twitter verileri ve yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanan verilerin analizi sonucunda #pechat’in profesyonel bir öğrenim topluluğu olduğu ve #pechat katılımcıları arasındaki tartışmaların, beden eğitimi öğretmenlerinin derslerinde yeni uygulamalar yapmasını sağladığını ortaya koymuşlardır. 2019 yılındaki bir diğer çalışmada Hyndman ve arkadaşları Twitter’ın öğretmen adaylarının dijital becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilecek bir araç olup olmadığını belirlemek için 35 beden eğitimi öğretmeni adayı ile çalışmışlardır. Açık uçlu ve çevrim içi anket soruları yöneltilen öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar N-Vivo ile analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda ise öğretmen adaylarının dijital

becerilerini geliştirmek için Twitter gibi araçları kullanmalarının önemi vurgulanmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının bu araçları nasıl kullanacakları konusunda eğitim almaları gerektiğine işaret edilmiştir. Bir beden eğitimi öğretmenin sosyal medyada yer alması ve öğretmen izolasyonu üzerindeki algısını incelemek için yapılan Twitter odaklı diğer çalışmada ise 2020 yılında bir araya gelen Brooks ve McMullen, 29 yaşındaki bir kadın beden eğitimi öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapmışlardır. Açık uçlu sorular ve Twitter verilerini kodlama ve kategorik toplama yöntemleriyle analiz etmişlerdir. Çalışmanın sonucunda sosyal medyanın öğretmenlerin meslektaşlarıyla bağlantı kurmasını, işbirliği yapmasını, paylaşımda bulunmasını ve profesyonel gelişimlerini arttırdığını görmüşlerdir. Amerika Birleşik Devletleri'nde 32 beden eğitimi öğretmeni ile yapılan araştırmada Richards ve arkadaşları Amerika Birleşik Devletleri'ndeki beden eğitimi öğretmenlerinin Twitter'ı profesyonel gelişim amaçlı olarak nasıl kullandıklarını belirlemek için yarı yapılandırılmış görüşmeler yapmışlardır. Twitter odaklı diğer çalışmalarda olduğu gibi bu çalışmada da Twitter'ın beden eğitimi öğretmenleri için mesleki gelişim ve mesleki sosyalleşme aracı olduğu ortaya çıkmıştır. Avcı'nın 2020 yılında yaptığı çalışmada ise öğretmenlerin sosyal medya kullanımları ve sosyal medya kavramına ilişkin metaforik algılarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. 75 öğretmene çevrim içi bir form ile ulaşan Avcı elde ettiği verileri betimsel analiz ve içerik analizi kullanarak incelemiş araştırmanın sonucunda öğretmenlerin sosyal medyayı mesleki gelişimlerini sağlamak amacıyla kullandıkları ancak sosyal medyada olumsuz içerikler de olduğundan öğretmenlerin sosyal medyayı filtreleyerek kullanmalarını önermiştir.

McNamara ve arkadaşları 2022 yılında beden eğitimi podcastlerinin etkililiği ve bu podcastlerin bir topluluk oluşturma aracı olarak kullanımı hakkında bir değerlendirme yapmak amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen 15 podcast yaratıcısı ve podcast dinleyicisi ile yapılan çalışmada veriler yorumlayıcı fenomenolojik analiz yaklaşımı ile toplanıp indüktif içerik analizi ile incelenmiştir. Çalışmada beden eğitimi podcastlerinin, öğrencilere ve öğretmenlere ek öğrenme fırsatları sunmasıyla birlikte, aynı zamanda beden eğitimi öğretmenleri ve diğer ilgili kişiler arasında bir topluluk oluşturma aracı olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır. Teknoloji kullanımıyla ilgili yapılan çalışmada Gürfidan ve Koç, öğretmenlerin teknoloji entegrasyonunu okul kültürü, teknoloji liderliği ve destek

hizmetleri aracılığıyla açıklayan yapısal bir model önermek ve test etmek için 396 öğretmene anket yoluyla ulaşmışlardır. Toplanan veriler SPSS ile tanımlayıcı istatistik, Amos19 ile SEM analizi ve Kovaryans matrisi ile analiz edilmiştir. Gürfidan ve Koç, okul kültürünün teknoloji liderliği ve destek hizmetleri aracılığıyla teknoloji entegrasyonunu dolaylı olarak etkilediğini, destek hizmetlerinin teknoloji entegrasyonu üzerinde doğrudan ve en büyük toplam etkisi olduğunu söyleyip olumlu okul ikliminin etkili liderlik davranışları ve artan teknoloji kullanımı için destek ve teşvik sunabileceğini belirtmiştir. Eğitim teknolojisi ile ilgili yapılan çalışmada Uslu, hem nitel hem nicel araştırma desenlerini kullanmış 12 öğretmenle görüşme 533 öğretmenle ise anket, ön test-son test ve belge analizini kullanarak görüşmüştür. İçerik analizi, frekans dağılımı ve tekrarlı ölçüm t-testi analizi ile veriler incelenmiş ve bütünsel değerlendirme modelinin (BEM), öğretmenlerin yeteneklerini geliştirdiği ve sınıf içi etkinliklerini değiştirdiği, BEM'e göre yapılan yeni uygulamalarının esas olarak öğretmen merkezli öğretim etkinliklerine dayandığı ve BEM ile yapılan yeni sınıf içi uygulamaların öğrenciler üzerinde belirli bir olumlu etkisi olduğu sonucu varılmıştır. 2021 yılında teknoloji kullanımı ile ilgili bağlantılı bir çalışma yapan Dania ve L. Griffin, teknoloji kullanımının işbirlikçi öğrenme toplulukları içindeki mevcut bağ ve bağ yollarına getirdiği değişiklikleri izlemek için bir sosyal ağ çerçevesi kullanmak amacıyla 2 öğretmen eğitmeni ve 3 beden eğitimi öğretmenine ulaşmıştır. Araştırmacılar zoom ve whatsapp toplantıları, mesaj metinleri, yarı yapılandırılmış görüşmeler, katılımcıların eylem araştırması döngüsüne ilişkin notlarını kullanarak verileri toplamış ve verileri sosyal ağ analizi, içerik analizi ve Corbin ve Strauss'un açık ve eksenel kodlamanın tümevarımsal yaklaşımı ile analiz etmişlerdir. Dania ve L. Griffin, dijital araçların kullanımının beden eğitimi öğretmenlerinin pedagojik olarak gelişmesine yardımcı olabileceğini belirtmişlerdir. Çalışma aynı zamanda araştırmacıların ve katılımcıların arasındaki güçlü ilişkilerin, iş birliği ve bilgi paylaşımının artmasına yardımcı olduğunu göstermiştir.

Avrupa ülkelerinde beden eğitimi öğretmenleri için sunulan sürekli profesyonel gelişim hizmetlerinin türlerini ve uygulamalarını incelemek ve sürekli profesyonel gelişim uygulamalarının etkililiği hakkında bilgi sağlamak amacıyla Tannehill ve arkadaşları tarafından 2021 yılında 25 Beden eğitimi öğretmeni yetiştirme uzmanı ile görüşülmüştür. Yapılan bu çalışmada veriler görüşme (soru cevap) formu, 90 dakikalık

powerpoint sunum kayıtları ve katılımcılar tarafından yazılan kitap bölümleri ile toplanmış tematik içerik analizi ve karşılaştırmalı vaka yöntemi ile analiz edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunlukla geleneksel sürekli profesyonel gelişim yöntemlerini (seminer, atölye çalışmaları, konferanslar vb.) kullanmayı tercih ettiği, ancak yeni teknolojilerin de giderek daha yaygın hale geldiğini gösteren çalışmada, öğretmenlerin büyük çoğunluğu bu hizmetlerin niteliği, kapsamı konusunda daha fazla seçenek ve destek istediklerini belirtmişlerdir. İstanbul'da görev yapan 719 öğretmenin katıldığı 2017 yılındaki Doğan ve arkadaşlarının çalışmasında ise Olivier, Hipp ve Huffman tarafından Gözden Geçirilen Profesyonel Öğrenme Toplulukları Değerlendirmesinin (PLCA-R) Türk okulları bağlamında uyarlanması ve doğrulanması amaçlanmıştır. PLCA-R Türk versiyonunun iç yapısı, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılarak incelenmiş ve kurumsal kapasitenin kişiler arası kapasiteler için önemli bir öngörücü olduğu görülmüştür. Ancak, kişisel kapasite olarak profesyonel gelişimin bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı bir aracı olmadığı saptanmıştır. Jesús ve arkadaşları ise 2022 yılında yaptıkları çalışmada sosyal medyanın beden eğitimi alanında profesyonel gelişime olan etkisini incelemek için 403 beden eğitimi öğretmeni ve öğrenciye ulaşmışlardır. Anket ve açık uçlu sorular ile topladıkları verileri kodlama ve açıklayıcı grafikler ile analiz eden Jesús ve arkadaşları katılımcıların sosyal medyayı hem kişisel hem de mesleki amaçlar için kullanmakta olduğu ve yaş aralıklarına göre kullanım şekilleri değişebildiği sonucuna varmışlardır. Yine sosyal medya ve profesyonel gelişim odağında yapılan diğer bir çalışmada Massive Open Online Courses (MOOCs) adlı çevrim içi eğitim platformlarının katılımcılar için profesyonel gelişim fırsatları sağlayıp sağlamadığını ve bu platformun ihtiyaç ve beklentileri karşılayıp karşılamadığını araştıran Griffiths ve arkadaşları 155 farklı ülkeden 13304 beden eğitimi öğretmeni ve gençlik spor koçuna ulaşmışlardır. 2022 yılındaki bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen katılımcıların yarı yapılandırılmış görüşmeler ve çevrim içi anket soruları ile görüşleri alınmış ve Grounded Theory ile açık ve odaklanmış kodlama kullanılarak yazıya geçirilmiştir. Çalışma sonucunda ise çevrim içi eğitim platformlarının düşük maliyeti, esnekliği ve farklı öğrenme stillerine uygunluğu nedeniyle uygun olduğu ancak, çevrim içi eğitim platformları kullanılmadan önce, öğretmenlerin ve koçların, öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde özelleştirmeleri gerektiği ortaya konmuştur.

Özcan ve Saraç'ın 2020 yılında beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitim rol ve yeterlilik algılarının, öğretmenlerin cinsiyeti ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ve öğretmenlerin yaşları ile bu rol ve algılar arasında bir ilişki olup olmadığını incelemek amacıyla yaptıkları çalışmaya 138 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Kişisel bilgi formu ve likert tipi ölçek kullanılarak toplanan veriler Shapiro-Wilks testi, T-testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson korelasyon katsayısı testi, IBM SPSS Statistics 20.00 programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda ise Beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlilik algısı yüksek olduğu, uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlilik algısı cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre farklılaşmazken yaş ile ilişkili olduğu görülmüştür. Covid-19 salgını döneminde kullanımı artan uzaktan eğitimi ele alan diğer bir çalışma ise Özdoğan ve Berkant tarafından yine 2020 yılında yapılmıştır. Bu çalışmada Özdoğan ve Berkant pandemi sürecinde Türkiye'de uygulanan uzaktan eğitim sürecine ilişkin çeşitli paydaşların sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerini incelemek maksadıyla 2 İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilisi, 18 okul yöneticisi, 27 öğretmen, 20 öğretim üyesi, 19 veli ve 51 öğrenciye ulaşip yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla verileri toplamışlardır. Topladıkları verileri içerik analizi yöntemini kullanarak incelemişlerdir. Bu çalışmanın sonucunda ise derslerin istenildiği kadar izlenebilmesi, salgın döneminde eğitime devam edilebilmesi, bulaşın en aza indirilebilmesi, teknolojik becerilerin ön plana çıkarılması ve tüm bunların istenilen yer ve zamanda yapılabilmesinin uzaktan eğitimin avantajları olduğunu söylemişlerdir. Teknolojik imkanların yetersizliği, motivasyon kaybı, ölçme ve değerlendirmedeki aksaklıklar, fırsat eşitsizliği, uzaktan eğitime hazırlıklı olmama gibi durumların ise uzaktan eğitimin dezavantajları olduğunu belirtmişlerdir. Özdoğan ve Berkant'ın önerileri ise uzaktan eğitim sürecinin daha verimli olması için ölçme değerlendirmenin yapılması, teknolojik imkânların iyileştirilmesi, derse katılımın artırılması, öğrencilerin öğretmenleriyle ders yapmaları, fırsat eşitsizliğinin giderilmesi ve ders sayılarının azaltılması gerekliliği olmuştur. 2020 yılında tüm dünyada ve ülkemizde görülen Covid-19 salgını döneminde okulların uzaktan eğitime geçmesi ile birlikte çalışmaların da bu yöne dönmesini sağlamıştır. Çakın ve Külekçi Akyavuz Covid-19 sürecinde yürütülen uzaktan eğitimde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları ve öğrencileri motive etme yöntemlerini belirlemek amacıyla 20 öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanarak görüşme sağlamışlardır. N-Vivo programı ve

betimsel analiz yöntemiyle verileri analiz eden çalışmacılar, öğretmenlerin öğrencileri motive etmek için destekleyici etkinlikler yaptıklarını, gelecek için teşvik ettiklerini, okulun devam ettiğini hissettirdiklerini, sağlık çalışmaları yaptıklarını ve güzel sözler söylediklerini belirlenmiştir. Yapılan bu çalışmada yazarlar, öğrencilere ücretsiz internet verilmesini, velileri bilinçlendirici çalışmaların ve öğrencileri motive etme yöntemlerinin yaygınlaştırılmasını önermektedirler. Bu bağlamda Dilekçi ve Limon yine 2020 yılında Covid-19 salgını sürecinde öğretmenlerin algıladıkları “aşırı iletişim yükü” düzeylerini belirlemek amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmaya birinci çalışma grubu olarak 150 öğretmen, ikinci çalışma grubu olarak 155 öğretmen ve üçüncü çalışma grubu 211 öğretmen katılmıştır. Aşırı İletişim Yükü ölçeği ile toplanan veriler SPSS 25.0 ve AMOS 23.0 ile analiz edilmiştir. Dilekçi ve Limon cinsiyetin, okul türünün ve mesleki kıdem değişkenlerinin öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükü düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadıklarını ortaya koymuştur. Yazarlar, öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yüküyle iş performansı, iş doyumu, psikolojik iyi oluş, mesleki tükenmişlik, okul etkililiği vb. değişkenler arasındaki ilişkileri irdeleyen çalışmaların yürütülmesi gerektiğini önermişlerdir.

Koponen ve arkadaşlarının 2019 yılında öğretmen bilgisini incelemek için yeni bir yaklaşım önermek amacıyla yaptıkları çalışmada 18 öğretmene ulaşılmıştır. Öğretmenler tarafından yazılan kompozisyonlar ile toplanan veriler Gephi yazılı ile ağ analizi ile incelenmiştir. Çalışma, gelecekteki öğretmenlerin öğretmenlik bilgisi alanları arasındaki bağlantıları nasıl kavradıklarına dair bir perspektif sunmaktadır. Koponen ve arkadaşlarının bulguların, öğretmen eğitimi programlarını bilgilendirmek ve gelecekteki öğretmenlerin öğretmenlik bilgisinin bileşenlerini ve bağlantılarını daha iyi anlamalarına yardımcı olabileceğini söylemişlerdir.

Hunuk ve arkadaşları 2019 yılında uygulama topluluğunda sohbetlerin nasıl evirildiğini (sorgulama, eleştirme, teşvik etme vb.) anlamak için 6 Beden eğitimi öğretmeni ve 1 üniversite temsilcisi ile görüşmüşlerdir. Ses kayıtları aracılığıyla toplanan veriler Bales'in Etkileşim Süreci Analiz Aracı (IPA) ile incelenmiştir. Hunuk ve arkadaşları uygulamanın öğretmenleri etkileşimde bulunmaya yönelik cesaretlendirdiğini ve öğretmenlerin deneyimlerini paylaşma ve soru sorma noktalarında istekli hale geldiklerini belirtmişlerdir.

Ataç 2017 yılında Türkiye'deki eēitim eēitsizliklerini okul temelli farklılıklar ve ilçe düzeyindeki coērafi daēılımlara göre incelemek maksadıyla Ulusal niversite Giriē Sınavı (LYS), PISA ve Milli Eēitim Bakanlığı veri setlerine ulaşmıştır. İstatistiksel ve mekânsal yöntemler kullanarak topladığı verileri yüzde ve ki-kare yöntemleriyle analiz etmiştir. Araştırmacı Türkiye'deki sosyo-ekonomik statünün temel göstergesi olarak niversite mezuniyetinin büyük ölçüde bölgesel ve okul temelli eēitsizliklere baēlı olduğunu söylemiş ve eēitimde fırsat eēitsizliğinin sosyo-ekonomik konumları farklı ve istikrarlı hale getirmekte, bunun da dezavantajlı grupların yaşadıkları coērafya ve okul türleri açısından uzun vadede kısır döngüyü kırmasının zorlaētığını belirtmiştir.

Tablo1. Literatür taraması

Kim?	Ne Zaman?	Niçin?	Nasıl?				Ne?
			Desen	Örneklem	Araç	Analiz	
Gorozidis, Tzioumakis, Krommidas, Papaioannou,	2020	Facebook grupları aracılığıyla bir öğretmen hizmet içi eğitim programının değerlendirilmesi	Karma desen	112 Beden eğitimi öğretmeni, 4 Akademisyen	Anket, Ölçek, Facebook verileri, Açık uçlu sorular,	SPSS22 ile tanımlayıcı istatistik, T testi, NVivo ile tematik içerik analizi	Öğretmenlerin temel iç motivasyonları ve öz yeterlilikleri artmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenler diğer meslektaşlarına da çevrim içi mesleki gelişime katılımı önermişlerdir.
Hunuk, Tannehill, Ince,	2019	Uygulama topluluğunda sohbetlerin nasıl evirildiğini (sorgulama, eleştirme, teşvik etme vb.) anlamak,	Nitel,	6 Beden eğitimi öğretmeni, 1 üniversite temsilcisi,	Ses kayıtları,	Bales'in Etkileşim Süreci Analiz Aracı (IPA)	Uygulama, öğretmenleri etkileşimde bulunmaya yönelik cesaretlendirmiş öğretmenler deneyimlerini paylaşma ve soru sorma noktalarında istekli hale gelmişlerdir.

Goodyear, Parker, Casey,	2019,	Twitter tabanlı bir profesyonel öğrenim topluluğunun doğası nedir? Twitter tabanlı bir profesyonel öğrenim topluluğunun hangi özellikleri öğrenmeyi ve uygulamayı geliştirir?	Nitel	100 öğretmen (twitter), 18 öğretmen (görüşme formu)	Twitter verileri, Yarı yapılandırılmış görüşme formu	Profesyonel öğrenim topluluğu özellik tablosu	#pechat profesyonel bir öğrenim topluluğudur. #pechat katılımcıları arasındaki tartışmalar, beden eğitimi öğretmenlerinin derslerinde yeni uygulamalar yapmasını sağlar.
Fırat, Altınpulluk, Kılınç, Büyük,	2017,	Türkiye’de açıköğretim ile ilgili sosyal medya kullanımının sosyal ağ analizi ile incelenmesi,	Nicel,	207 Facebook grubu ve 521 Facebook sayfası	Facebook verileri,	NodeXL	Öğrencilerin sınav kaygılarından faydalanarak popülerliğini artıran bu sayfalar genellikle gerçek içerik üretmemektedir. Aktif bir şekilde kullanılan sayfaların ise iş olanağı sağlayan paylaşımların yapıldığı sayfa ve gruplar olduğu görülmüştür.
Doğan, Tatık, Yurtseven,	2017,	Olivier, Hipp ve Huffman tarafından Gözden Geçirilen Profesyonel Öğrenme Toplulukları Değerlendirmesini (PLCA-R) Türk okulları bağlamında uyarlamak ve doğrulamak	Karma desen	İstanbul’da görev yapan 719 öğretmen,	Anket, Doğrulamalı faktör analizi,	İçerik analizi,	Kurumsal kapasitenin kişiler arası kapasiteler için önemli bir öngörücü olduğu görülmüştür. Ancak, kişisel kapasite olarak profesyonel gelişimin bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı bir aracı olmadığı saptanmıştır.

Tannehill, Demirhan, Caplova, Avsar,	2021,	Avrupa ülkelerinde beden eğitimi öğretmenleri için sunulan sürekli profesyonel gelişim hizmetlerinin türlerini ve uygulamalarını incelemek ve sürekli profesyonel gelişim uygulamalarının etkililiği hakkında bilgi sağlamak	Nitel,	25 Beden eğitimi öğretmeni yetiştirme uzmanı,	Görüşme (soru cevap) formu, 90 dakikalık powerpoint sunum kayıtları, katılımcılar tarafından yazılan kitap bölümleri	Tematik içerik analizi, Karşılaştırmalı vaka yöntemi,	Beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunlukla geleneksel sürekli profesyonel gelişim yöntemlerini (seminer, atölye çalışmaları, konferanslar vb.) kullanmayı tercih ettiğini, ancak yeni teknolojilerin de giderek daha yaygın hale geldiğini göstermektedir. Bununla birlikte, öğretmenlerin büyük çoğunluğu, bu hizmetlerin niteliği ve kapsamı konusunda daha fazla seçenek ve destek istemektedir.
Avcı,	2020,	Öğretmenlerin sosyal medya kullanımları ve sosyal medya kavramına ilişkin metaforik algılarının ortaya çıkarılması,	Nitel,	75 öğretmen,	Çevrim içi bir form,	Betimsel analiz, İçerik analizi,	Öğretmenler sosyal medyayı mesleki gelişimlerini sağlamak amacıyla kullanmaktadır. Ancak sosyal medyada olumsuz içerikler de olduğundan öğretmenlerin sosyal medyayı filtreleyerek kullanmaları önerilmiştir.
Gürfidan, Koç,	2016,	Öğretmenlerin teknoloji entegrasyonunu okul kültürü, teknoloji liderliği ve destek hizmetleri aracılığıyla açıklayan yapısal bir model önermek ve test etmek	Nicel,	396 öğretmen,	Anket	SPSS ile tanımlayıcı istatistik, Amos19 ile SEM analizi, Kovaryans matrisi,	Okul kültürü; teknoloji liderliği ve destek hizmetleri aracılığıyla teknoloji entegrasyonunu dolaylı olarak etkilemektedir. Destek hizmetlerinin teknoloji entegrasyonu üzerinde doğrudan ve en büyük toplam etkisi vardır. Olumlu okul iklimi; etkili liderlik davranışları ve artan teknoloji kullanımı için destek ve teşvik sunabilir.

Ataç,	2017,	Türkiye'deki eğitim eşitsizliklerini okul temelli farklılıklar ve ilçe düzeyindeki coğrafi dağılımlara göre incelemek	Karma desen,	Ulusal Üniversite Giriş Sınavı (LYS), PISA ve Milli Eğitim Bakanlığı veri setleri	İstatistiksel ve mekânsal yöntemler	Yüzde Ki-kare	Türkiye'deki sosyo-ekonomik statünün temel göstergesi olarak üniversite mezuniyeti büyük ölçüde bölgesel ve okul temelli eşitsizliklere bağlıdır. Eğitimde fırsat eşitsizliği sosyo-ekonomik konumları farklı ve istikrarlı hale getirmekte, bu da dezavantajlı grupların yaşadıkları coğrafya ve okul türleri açısından uzun vadede kısır döngüyü kırmasını zorlaştırmaktadır.
Uslu,	2017,	Eğitim teknolojisi ile ilgili bir dersi bütüncül değerlendirme modelini kullanarak değerlendirmek	Karma desen,	Nitel kısım 12 öğretmen, Nicel kısım 533 öğretmen,	Görüşme, Anket, Ön test-Son test, Belge Analizi,	İçerik analizi Frekans dağılımı Tekrarlı ölçüm t-testi analizi	Bütünsel değerlendirme modeli (HEM), öğretmenlerin yeteneklerini geliştirmiş ve sınıf içi etkinliklerini değiştirmiştir. HEM'e göre yapılan yeni uygulamalar esas olarak öğretmen merkezli öğretim etkinliklerine dayanmaktadır. HEM ile yapılan yeni sınıf içi uygulamaların öğrenciler üzerinde belirli bir olumlu etkisi vardır.
Dania, L. Griffin,	2021,	Teknoloji kullanımının işbirlikçi öğrenme toplulukları içindeki mevcut bağ ve bağ yollarına getirdiği değişiklikleri izlemek için bir sosyal ağ çerçevesi kullanmak,	Nitel,	2 öğretmen eğitmeni, 3 beden eğitimi öğretmeni,	Zoom ve whatsapp toplantıları, Mesaj metinleri, Yarı yapılandırılmış görüşmeler, Katılımcıların eylem araştırması döngüsüne ilişkin notlar,	Corbin ve Strauss'un açık ve eksenel kodlamanın tümevarımsal yaklaşımı, Sosyal ağ analizi, İçerik analizi,	Dijital araçların kullanımı beden eğitimi öğretmenlerinin pedagojik olarak gelişmesine yardımcı olabilir. Çalışma, araştırmacıların ve katılımcıların arasındaki güçlü ilişkilerin, işbirliği ve bilgi paylaşımının artmasına yardımcı olduğunu gösterdi.

Koponen, A. Asikainen, Viholainen, E. Hirvonen	2019,	Öğretmen bilgisini incelemek için yeni bir yaklaşım önermek,	Nitel,	18 öğretmen,	Öğretmenler tarafından yazılan kompozisyonlar,	Gephi yazılı ile ağ analizi,	Çalışma, gelecekteki öğretmenlerin öğretmenlik bilgisi alanları arasındaki bağlantıları nasıl kavradıklarına dair bir perspektif sunmaktadır. Bulgular, öğretmen eğitimi programlarını bilgilendirmek ve gelecekteki öğretmenlerin öğretmenlik bilgisinin bileşenlerini ve bağlantılarını daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir.
Özdoğan, Berkant,	2020,	Pandemi sürecinde Türkiye’de uygulanan uzaktan eğitim sürecine ilişkin çeşitli paydaşların sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerini incelemek	Nitel,	2 İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilisi, 18 okul yöneticisi, 27 öğretmen, 20 öğretim üyesi, 19 veli, 51 öğrenci,	Yarı yapılandırılmış görüşme formu,	İçerik analizi,	Derslerin istenildiği kadar izlenmesi, salgın döneminde eğitime devam edilebilmesi, teknolojik becerilerin ön plana çıkması ve tüm bunların istenilen yer ve zamanda yapılabilmesi uzaktan eğitimin avantajlarıdır. Teknolojik imkanların yetersizliği, motivasyon kaybı, ölçme ve değerlendirmedeki aksaklıklar, fırsat eşitsizliği, uzaktan eğitime hazırlıklı olmama gibi durumlar ise uzaktan eğitimin dezavantajlarıdır. Uzaktan eğitim sürecinin daha verimli olması için ölçme değerlendirmenin yapılması, teknolojik imkânların iyileştirilmesi, derse katılımın artırılması, öğrencilerin öğretmenleriyle ders yapmaları, fırsat eşitsizliğinin giderilmesi ve ders sayılarının azaltılması gerekmektedir.

Özcan, Saraç,	2020,	Beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitim rol ve yeterlilik algılarının, öğretmenlerin cinsiyeti ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ve öğretmenlerin yaşları ile bu rol ve algılar arasında bir ilişki olup olmadığını incelemek,	Nitel,	138 beden eğitimi öğretmeni,	Kişisel bilgi formu, Likert tipi ölçek,	Shapiro-Wilks testi, T-testi, Tek yönlü varyans analizi, Pearson Kolerasyon Katsayısı testi, IBM SPSS Statistics 20.00 programı,	Beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlilik algısı yüksektir. Uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlilik algısı cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre farklılaşmazken yaş ile ilişkili olduğu görülmüştür.
Dilekçi, Limon,	2020,	Covid-19 salgını sürecinde öğretmenlerin algıladıkları “aşırı iletişim yükü” düzeylerini belirlemek,	Nicel,	Birinci çalışma grubu 150 öğretmen, İkinci çalışma grubu 155 öğretmen, Üçüncü çalışma grubu 211 öğretmen,	Aşırı İletişim Yükü Ölçeği,	SPSS 25.0, AMOS 23.0,	Cinsiyet, okul türü ve mesleki kıdem değişkenleri öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükü düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmamaktadır. Öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yüküyle iş performansı, iş doyumu, psikolojik iyi oluş, mesleki tükenmişlik, okul etkililiği vb. değişkenler arasındaki ilişkileri irdeleyen çalışmalar yürütülebilir.
Çakın, Küleççi Akyavuz,	2020,	Covid-19 sürecinde yürütülen uzaktan eğitimde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları ve öğrencileri motive etme yöntemlerini belirlemek,	Nitel,	20 öğretmen,	Yarı yapılandırılmış görüşme formu,	N-Vivo programı, Betimsel analiz,	Öğretmenlerin öğrencileri motive etmek için destekleyici etkinlikler yaptıkları, gelecek için teşvik ettikleri, okulun devam ettiğini hissettirdikleri, sağlık çalışmalarını yaptırdıkları söyledikleri belirlenmiştir. Çalışmada öğrencilere ücretsiz internet verilmesi, velileri bilinçlendirici çalışmaların ve öğrencileri motive etme yöntemlerinin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Hyndman, Harvey,	2019,	Twitter'ın öğretmen adaylarının dijital becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilecek bir araç olup olmadığını belirlemek,	Nitel,	35 Beden eğitimi öğretmen adayı,	Açık uçlu anket soruları, Çevrim içi anket soruları,	N-Vivo	Öğretmen adaylarının dijital becerilerini geliştirmek için Twitter gibi araçları kullanmalarının önemi vurgulanmış ve öğretmen adaylarının bu araçları nasıl kullanacakları konusunda eğitim almaları gerektiğine işaret edilmiştir.
Griffiths, Goodyear, Armour,	2022,	Massive Open Online Courses (MOOCs) adlı çevrim içi eğitim platformlarının katılımcılar için profesyonel gelişim fırsatları sağlayıp sağlamadığını ve bu platformun ihtiyaç ve beklentileri karşılayıp karşılamadığını araştırmak,	Nitel,	155 farklı ülkeden 13304 beden eğitimi öğretmeni ve gençlik spor koçu	Yarı yapılandırılmış görüşmeler, çevrim içi anket soruları,	Grounded Theory ile açık ve odaklanmış kodlama kullanılarak yazıya geçirildi,	Çevrim içi eğitim platformlarının düşük maliyeti, esnekliği ve farklı öğrenme stillerine uygunluğu nedeniyle uygun olduğu ancak, çevrim içi eğitim platformları kullanılmadan önce, öğretmenlerin ve koçların, öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde özelleştirmeleri gerekmektedir.
McNamara, Larocca, Bassett-Gunter,	2022,	Beden eğitimi podcastlerinin etkililiği ve bu podcastlerin bir topluluk oluşturma aracı olarak kullanımı hakkında bir değerlendirme yapmak,	Nitel,	15 podcast yaratıcısı ve podcast dinleyicisi	Yorumlayıcı fenomenolojik analiz yaklaşımı	İndüktif içerik analizi	Beden eğitimi podcastleri, öğrencilere ve öğretmenlere ek öğrenme fırsatları sunmakla birlikte, aynı zamanda beden eğitimi öğretmenleri ve diğer ilgili kişiler arasında bir topluluk oluşturma aracı olarak kullanılabilir.

Jesús, Rafa, Pepe, Pablo,	2022,	Sosyal medyanın beden eğitimi alanında profesyonel gelişime olan etkisini incelemek,	Karma,	403 beden eğitimi öğretmeni ve öğrenci,	Anket, Açık uçlu sorular,	Kodlama, Açıklayıcı grafikler,	Katılımcılar sosyal medyayı hem kişisel hem de mesleki amaçlar için kullanmakta yaş aralıklarına göre kullanım şekilleri değişebilmektedir.
Richards, Killian, J. Kinder, Badshah, Cushing,	2020,	Amerika Birleşik Devletleri'ndeki beden eğitim öğretmenlerinin Twitter'ı profesyonel gelişim amaçlı olarak nasıl kullandıklarını araştırmak,	Nitel,	32 beden eğitimi öğretmeni,	Yarı yapılandırılmış görüşmeler,	Kodlama,	Twitter beden eğitimi öğretmenleri için mesleki gelişim ve mesleki sosyalleşme aracıdır.
Brooks, McMullen,	2020,	Bir beden eğitimi öğretmenin sosyal medyada yer alması ve öğretmen izolasyonu üzerindeki algısının incelemek,	Nitel,	29 yaşında kadın beden eğitimi öğretmeni,	Yarı yapılandırılmış görüşmeler, Açık uçlu sorular, Twitter verileri	Kodlama, Kategorik toplama,	Sosyal medya, öğretmenlerin meslektaşlarıyla bağlantı kurmasını, işbirliği yapmasını, paylaşımında bulunmasını ve profesyonel gelişimlerini arttırmasını sağlamıştır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni

Bireylerin kişisel deneyimlerini, algılarını, düşüncelerini ve duygularını anlamak ve betimlemek amacıyla yola çıkılan bu araştırma; nitel araştırma yöntemlerinden bir olgu bilim (fenomenoloji) araştırmasıdır. Fenomenolojik araştırmada, bireylerin öznel deneyimlerini anlamak için katılımcılarla direkt olarak iletişime geçilir, deneyimler mümkün olduğunca ayrıntılı bir şekilde betimlenerek olabildiğince nesnel olarak yansıtılmaya çalışılır (Merriam ve Tisdell, 2015; Yıldırım ve Şimşek, 2016).

3.2. Katılımcılar

Bu araştırmaya çevrim içi öğrenme alanında ön plana çıkmış, sosyal medyayı ve çevrim içi öğrenme alanlarını aktif olarak kullanan, yaşları 29 ile 50 arasında değişen, 6 erkek 2 kadın sosyal medya öncüsü 8 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Katılımcılar Facebook'da beden eğitimi öğretmenleri gruplarında yönetici ya da Twitter'da beden eğitimi ile ilgili gündem oluşturabilen aktif kullanıcılarıdır. Farklı bölge ve şehirlerde yaşayan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çalışan beden eğitimi öğretmenleri olarak çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır ve araştırma etiği gereği katılımcıların kimlikleri gizli tutularak kendilerinden Öğretmen 1, Öğretmen 2 vb. şekilde bahsedilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcılar

Katılımcı	Yaş	Mesleki Deneyim	Cinsiyet	Kademe	Çalıştığı Kurum	Sosyal Medya	Konumu	Takipçi Sayısı
Öğretmen 1	40	16	Erkek	Ortaokul	Devlet	Facebook	Yönetici	84 bin
Öğretmen 2	49	25	Erkek	Lise	Devlet	Facebook	Yönetici	41,8 bin
Öğretmen 3	50	27	Erkek	Lise	Devlet	Facebook	Aktif kullanıcı	4857

Öğretmen 4	29	5	Kadın	Ortaokul	Devlet	Twitter	Aktif kullanıcı	563
Öğretmen 5	37	13	Erkek	Ortaokul	Devlet	Facebook	Yönetici	84 bin
Öğretmen 6	43	21	Erkek	İlkokul	Özel	Twitter	Aktif kullanıcı	1363
Öğretmen 7	26	4	Kadın	İlkokul	Özel	Twitter	Aktif kullanıcı	1307
Öğretmen 8	39	14	Erkek	Lise	Devlet	Facebook	Yönetici	56 bin

3.3. Veri Toplama Araçları

Beden eğitimi öğretmenlerinin, pandemi döneminde yüz yüze eğitimden kısmen ve tamamen ayrı kaldıkları dönemde çevrim içi öğrenme ortamlarında karşılaştıkları durumları değerlendirmek için açık uçlu sorular kullanılmıştır. Örneğin;

- Sosyal medyayı mesleki alan bilgisi gelişiminiz için kullanma konusundaki düşünceleriniz nedir?
- Sosyal medyada yararlı eğitim içeriği elde etmede destek bulabilme konusunda ne düşünüyorsunuz?
- Sosyal medyanın evrensel ve uluslararası yapısını bulduğunuz okul çevresinin sosyal, kültürel durumu ve hassasiyetlerine nasıl etki yaptığını düşünüyorsunuz?

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma için etik kurul izni 12.04.2021 tarihinde alınmış olup araştırma verileri çevrim içi ortamda açık uçlu sorular ile toplanıp kayıt altına alınmıştır. Veriler 13.05.2021 ile 28.03.2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler toplanırken katılımcılara açık uçlu sorular sorulmuştur. Örneğin;

1. Sosyal medya kullanırken özel hayat ve mesleki hayat arasındaki dengeyi nasıl gözetiyorsunuz?

2. Çevrim içi ortamlarda kullanılan dil (incitici, rahatsızlık verici vb.) hakkında ne düşünüyorsunuz?
3. Sosyal medyada mesleki anlamda veli beklentileri ile ilgili karşılaştığınız durumlar neler?

3.5. Verilerin Analizi

Kayıt altına alınan görüşmelerin çözümlemesi (transkripsiyon) yapılarak MAXQDA analiz programına aktarılmıştır. Tematik içerik analiz yöntemiyle analiz edilerek kodlamalar ana tema ve alt temalara ayrılmıştır. Bulgular kısmında öne çıkan, sık tekrar edilen görüşler ana tema ile ilişkilendirilerek alıntılanmıştır.

3.6. Araştırmacının Rolü

Nitel araştırmada araştırmacı kendisini alan çalışmasının dışında tutamaz, veri toplama aracı olarak öznel olmalı, rolünden bahsetmeli ve kendisini belli etmesi gerekmektedir. Nitel araştırmada araştırmacının özdüşünümserliğini (self-reflexibility) sağlayabilme yollarını ve aşamalarını kişisel duruş, konumsallık ve özdüşünümsellik olarak belirtmiştir (Savin-Baden ve Major, 2013; Koca 2017).

Araştırmacı 7 yıldır ortaöğretim kademesinde beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Covid-19 sürecinde çevrim içi öğrenme ortamlarında ders vermiş olup genel sürece birebir tanıklık etmiştir. Ayrıca çeşitli beden eğitimi ile alakalı sosyal medya topluluklarına üyedir.

3.7. İnandırıcılık

Bu araştırmada inandırıcılık, iki aşamada sağlanmıştır. İlk olarak araştırma verilerinin güvenilirliğini ve doğruluğunu artırmak için önemli bir adım olan katılımcı teyidi kullanılarak görüşme yapılan katılımcılardan veri çözümlemesi sonrasında tekrar bağlantıya geçilerek metin paylaşılmış onay alınmıştır. İkinci yöntem olarak araştırmacı çeşitlemesi / üçlemesi kullanılmıştır. Tematik içerik analizi için alanında uzman ikinci bir

araştırmacıdan destek alınarak, bir pilot çalışma ile veriler analiz edilerek değerlendirmeciler arası tutarlılık sağlanmış; sonrasında asıl kodlamaya geçerek tematik içerik analizi gerçekleştirilmiştir (Yıldırım ve şimşek, 2016).

3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmada elde edilip analiz edilen veriler sosyal medyada etkileşimi yüksek, grup ve sayfa yöneticiliği yapan 8 Beden eğitimi öğretmenin görüşleridir. Toplanan veriler ve elde edilen sonuçlar kişilerin öznel görüşleridir.

4. BULGULAR

Sosyal medya platformlarında alana özgü konularda çevrim içi liderliğiyle öne çıkan 8 Beden eğitimi öğretmeniyle yapılan görüşmeler sonucunda gerçekleştirilen tematik içerik analizine göre 3 ana başlık öne çıkmıştır. Bunlar sırasıyla: Mesleki Gelişim, Çevrim içi Davranış ve Çevrim içi Öğrenme'dir.

4.1. Mesleki Gelişim

Sosyal medyanın alan bilgisini olumlu yönde etkilediğini belirten Öğretmen 1 ve Öğretmen 8 görüşlerini şu şekilde ifade ettiler:

“Bu yüzden de sadece sportif alandaki sosyal medya hesapları değil de farklı alanlardaki sosyal hesaplarını da fazlaca kullanıyorum. Onları takip ediyorum, paylaşımlar not alıyorum. Çok ciddi bir şeyi not alıyorum.” (Öğretmen 1)

“İnsanlar bana sorular soruyorlar? Voleybola yeni başladım 7 yaş grubu, 9 yaş grubu nasıl başlamalıyım? Hangi temel tekniği vermeliyim? Ya da yeni atanan bir öğretmen “Hocam yıllık planı nasıl yapmam lazım? Zümreyi nasıl yapmam lazım? Elinizde evrak var mı? Ya da şu yönetmelikte stajyerliğim nasıl kalkar”? Bir sürü soru geliyor. Bu bizi sürekli güncel tutuyor.” (Öğretmen 8)

Alan bilgisinin yanı sıra sosyal medyanın mesleki gelişimine olan katkısını dile getiren katılımcıların görüşleri ise şu şekilde olmuştur:

“Bugün ben sizinle şu an herhangi bir şeyi bir örnek paylaşıyor olsam şunu istiyorum. Mustafa hoca benim nasıl yaptığımı görsün. Sonra o da kendi özgün modelini çıkartsın. Çünkü sizin öğrenciniz benim öğrencilerimin aynısı değil. Benim öğrenci sayım bile sizinki aynı değil. Benim yöntemim sizinki ile aynı değil. Sosyal durumumuz bile aynı değil. Onun için aynısını alıp oraya aktarmak doğru değil.” (Öğretmen 6)

“Twitter da ya da Instagram’da Youtube’da bazı kanallar var. Yabancı kanallara daha çok odaklanıyorum Twitter ve YouTube’da. Oralardan yola çıkarak, oraları izleyerek “ bunu da yapmışlar, ben de yapabilirim” deyip gelip okulda denemeye çalışıyorum genelde farklı ve dikkat çekici şeyleri bulduğumda.” (Öğretmen 7)

Yine Öğretmen 7 sosyal medyadaki kişi ve içerik takibinin mesleki gelişime olan etkisini şu şekilde dile getirmiştir:

“Açıkçası ben günde bir makale okumaya gayret ederim. Alanla ilgili kitap okumaya gayret ederim. Ama dediğim gibi bununla ilgili alanında uzman akademisyenler var. En çok onları takip ediyorum. Ama onun dışında böyle çok sayfa var.”

Alana özgü çevrim içi liderlikleriyle ön plana çıkan katılımcıların, sosyal medya hesaplarını kullanırken bu işe profesyonel bir şekilde yaklaştıklarını şu şekilde belirtmişlerdir:

“Yani sorumlu olduğum bir takım gruplar var. Yöneticisi olduğum admin olduğum. Fakat özel hayatıma da çok müdahil olmasını istemiyorum. Aşırı bir yoğunluk içerisine de girmek istemiyorum bu konuda. İkisini birbirinden ayırıyorum.” (Öğretmen 2)

“Bir kişinin birden farklı sosyal medya hesabı olabilir. Orada onları kullanır, başka bir alanda da mesleki içeriklerini paylaşabilir.”(Öğretmen 6)

“Benim 3 tane sosyal medya hesabım var. Yani biri tamamen kişisel hesabım Öğretmen 6 olarak geçer. Bir tane beden eğitimi öğretmeni Öğretmen 6’nın sosyal medya hesabı var. Bir de sadece yabancı sosyal medya hesaplarını takip ettiklerim içinde Türk beden eğitimi öğretmenin ya da içeriğin hiç bulunmadığından bunu bu şekilde yönetmeyi doğru buluyorum.” (Öğretmen 6)

Sosyal medyadaki yaptıkları paylaşımların ve bu paylaşımlara gelen dönütlerin mesleki motivasyonlarını arttırdığını ifade eden öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

“Bu arada sosyal medyayı ciddi bir şekilde kullanıyorum ben. Bunu yaparken insanların yapmış olduğum faaliyetleri paylaşması, yani o şeyi retweet etmesi ve Twitter'da veya Instagram'da kaydetmesi. Bunlar ister istemez benim mesleki motivasyonumu arttırıyor ve daha fazla neler yapabilirim diye düşünüyorum.”
(Öğretmen 1)

“Bunun dışında kendi grubumdaki paylaşımlar ve paylaşımından doğan etkileşimler de hem yeni bir şeyler öğrenme hem de insanlara yeni bir şey aktarmaya da vesile oluyor. Camiaya yeni bir şeyler paylaştığım zaman bu benim motivasyonumu artırıyor. İnsanların beğeniyle takip etmesi ve o paylaşım altında çeşitli farklı paylaşımların olmuş olması, değişik görüşlerin sunulması benim de motivasyonumu artırıyor.” (Öğretmen 2)

“Her gün, her şeyi gördükçe her şeyi buldukça bunları nasıl paylaşabilirim, nasıl aktarım yapabilirim diye güzel bir şeyler yapmaya çalışıyorum ve zaten paylaşım yaptığın zaman sadece moderatör olduğum için de kendimi görüyorum. Yani bir paylaşımın- atıyorum- 22.000 üyem varsa yedi bin, sekiz bin kişi gördüğü zaman ben mutlu oluyorum. Çünkü paylaştığınız şeyi siz göremiyorsunuz. Ama ben arka pencerede kaç bin kişinin girdiğini ve gördüğünü bildiğim zaman bu bana daha bir sorumluluk katıyor ve önümü açıyor.” (Öğretmen 3)

“Yaptığınız ürünler, ortaya çıkarmış olduğunuz ürünler insanlar tarafından paylaşılmaya inanılmaz derecede motive oluyorsunuz. Bu yüzden paylaşımları görmek ve onların sizlere karşı takdir mesajlarını almak gerçekten de çok güzel motive ediyor. Böylelikle daha da çok paylaşım yapmaya geliyor insanın. Daha da çok çalışıp daha da çok insanlara faydalı olması için elimden gelen her şeyi yapacağım diye düşünüyorum.” (Öğretmen 5)

“Yabancı kanallara daha çok odaklanıyorum Twitter ve YouTube'da. Oralardan yola çıkarak, oraları izleyerek bunu da yapmışlar ben de yapabilirim, deyip genelde

bu farklı ve dikkat çekici şeyleri bulduğumda okulda denemeye çalışıyorum. Yani şöyle düşünüyorum: Motivasyon olarak da ben bunu izlerken eğleniyor muyum? Oynarken de eğlenirim. O zaman çocuklar da eğlenir ben eğlenirsem diye düşünerek. En büyük motivasyon kaynağım bu oluyor açıkçası.” (Öğretmen 7)

4.2. Çevrim içi Davranış

Sosyal medyanın evrensel ve uluslararası yapısının, okul çevresinin sosyal, kültürel durumu ve hassasiyetlerine nasıl etki yaptığıyla alakalı soruya cevap veren Öğretmen 6, bu durumun bir tercih olduğunu vurgulamaktadır:

“Eğitim açısından baktığımız zaman olumlu bir etkisi var çünkü biz tüm arkadaşlar olarak her birimiz hangi alanda olursak olalım kendi takip ettiğimiz eğitim grupları var bunlardan faydalaniyoruz. Ama işte sosyal olarak ya da siyasi olarak baktığımız zamansa bu gene kişisel bir durum. Yani siz eğer kendinizi. Nasıl söyleyeyim bunlara çok maruz bırakırsanız kullanma şeklinize bağlı bu, ona göre zarar da görebilirsiniz ama eğitim alanındaki dediğim gibi oraya kendinizi kanalize ediyorsanız o açıdan kullanıyorsanız bu sefer olumlu hale gelmiş oluyor.” (Öğretmen 6)

Sosyal medyada özellikle öğrenci ve öğretmenlerin işlerini kolaylaştıracak birçok faydalı bilgi ve platform var. Ancak bunun yanında katılımcı öğretmenlerin de tanık olduğu sosyal medyada rahatsızlık oluşturacak farklı durumlar da söz konusu olmaktadır. Katılımcılar bu konuyla ilgili görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Bu da maalesef bizim Anadolu çocukları bunu gördüğü zaman bunları gerçek sanarak özellikle bazı paylaşımlarını Tiktok gibi mesela. Örnek veriyorum. Instagram'ın farklı şeylerin de gördüğü gibi bunu öyle sanarak onlara benzemeye çalışıyorlar. Kendi milli benliklerinden uzaklaşıyorlar. Yani bu konuda negatif etki yaptığını düşünüyorum.” (Öğretmen 1)

“Karşıdaki soruya bağlı. Karşıdaki soru itici, rencide ediciyse tabi illa ki bunu da düşünmek lazım. Rahatsız eder tabi çünkü niye boş vaktinizde, oturduğunuz bir

vakitte öğrenciden soru geliyor. Onun işiyle uğraşmak zorunda kalıyorsunuz. Ben severim bu tarz şeyleri ama diğer insanlar farklı düşünebilir. İllaki farklı farklı insanları rahatsız eder tabi. Etmez olur mu yani. İllaki rahatsız eder.” (Öğretmen 5)

“Ama bunu tam tersine kullanan kişiler de var. Ne olursa olsun sadece bir fotoğraf. O anlık aslında gerçeği yansıtmayan bir fotoğraf ya da video çekip ya da o kısmını alıp kurumları etiketleyerek ya da kişileri etiketleyerek tamamen zarar görmesini amaçlayarak paylaşımlarda bulunuyor. Buna karar vermek gerekiyor. Tüketicinin buradaki tutumu önemli. Tüketici ne amaçlayarak bunu yapıyor?” (Öğretmen 6)

“Halbuki yazan kişiyi bağlar ama onayı sen vermişsin ya da takibini yapıp engellememişsin. Yorumu silmemişsin gibi bir durum. O yüzden dolayı meslek olarak orada biraz daha tedbirli davranmamız gerekiyor.” (Öğretmen 8)

Sosyal medya platformlarında üye sayısı yüksek olan sayfa ve gruplar çoğu zaman gündemi belirlemekte ya da gündeme yön vermektedir. Bu sayfa ve grupların yöneticileri de bu anlamda sorumluluk sahibi olmaktadır. Katılımcılar sosyal medyada sorumluluk aldıkları durumlardan şu şekilde bahsetmişlerdir:

“Kimse bilgisini paylaşmıyor. Ne oldu ben de bu yola onun için girdim. Şurada güzel bir şey yapalım, yani bir grup kuralım. Amacımız buradaki öğretmenlere katkı sağlamak. Antrenör ve hakemlere katkı sağlamak.” (Öğretmen 3)

“Bir arkadaşımız vardı. Tenis Federasyonunu etiketlemiş ama dikkate almamışlar. “Hocam benim masa tenisine ihtiyacım var. Ben söyledim. Mesaj attım. Etiketledim olmadı.” Tabi bizim takipçimiz de çok. Ben etiketledim, gönderdim. Bir baktık masa tenisi gitmiş oraya. Bu da ayrı bir şey oluyor. Tabi o an ellerinde müsaittir. İkili görüşmelerimiz de oldu. Sağ olsunlar aradılar federasyondan. Gönderttik bir şekilde.” (Öğretmen 5)

“Yani insanlara yardım etmek. Hani ben tutup da benim mesaj okuduğumda şu anda dünya kadar soru vardır. Cevaplamışumdur, bekleyenler vardır. Hepsini cevaplamak

durumundayım mecburen. Şimdi insanlar sizi takip ediyor. Sizin guruplarınıza üye ya bunu cevaplayacaksınız ya bu işi yapmayacaksınız.” (Öğretmen 8)

Okullarda sağlıklı bir eğitim, öğretim ve bunlarla birlikte sağlıklı bir iletişim için veli-öğrenci-öğretmen üçgeninin kurulması şarttır. Bahsedilen bu üçgenin her ne kadar salgın dönemi de olsa, uzaktan eğitime de geçilmiş olsa yine kurulu kalması gerekmektedir. Öğretmen 8 salgın döneminde sosyal medya ile birlikte veli-öğretmen-öğrenci diyalogundan bahsetmiştir:

“Daha çok benim kulüp anlamında sporcularımla, velileri arasında beklentisi çok olan var, onlarla sürekli görüşüyoruz”

“Özellikle ortaokul çağlarında ya da daha böyle akademik seviyesi yüksek okullarda öğrenci ve veli arasında etkileşim yüksek.”

“Şöyle pandemi de daha çok sanki oldu bu iş. Veli ile öğretmen arasındaki diyalog. Bağlanamadığı zaman öğretmen ile iletişim kurduğu ya da öğrenci bağlanamadığı zaman öğretmen veli ile iletişim kurdu. Daha fazla bir etkileşim oldu sanki bana göre”

Yüz yüze iletişimde –okulda öğrencilerimiz, evde ailemiz, mahallede arkadaşlarımız-muhatap olacağımız kitle ile herhangi bir sosyal medya platformundan yapacağımız yayınlara ulaşabileceğimiz kişi sayısı arasında çok büyük fark vardır. Bu da sosyal medyanın gücünü gözler önüne sermektedir. Öğretmen 6 geniş bir pencereden bakarak sosyal medyanın evrensel gücüne vurgu yapmıştır:

“Eğitim açısından düşünürsek de tek bir konu etiketi ile küresel olarak binlerce kişiye ulaşabiliyorsunuz. Yaptığınız güzel bir örnek var. İyi örneği o an paylaşmak istiyorsunuz. Doğru konu etiketi bulduğunuz zaman dünyanın her tarafındaki kullanıcılara bunu göstere biliyorsanız bunun gücünü de bilmek gerekiyor.”

“Birilerinden bahsetmek işte etiketlemek. Orada onu belirtiyor olmak sosyal ağımızın genişlemesine sebep olduğu için o anlamda faydalı. Hatta başka eğitimler de benim sosyal medya hesabıma ekleniyor olması. Orada bahsediliyor olmak hoşuma da gidiyor. Çünkü sosyal medya dediğiniz şey en nihayetinde bir network elde etmeye çalışıyorsunuz. Bu network ne kadar geniş ise o kadar fayda sağlıyorsunuz”

Katılımcı öğretmenlerin sosyal medyada en çok şikâyet ettikleri konunun başında ise kullanılan dil ve üslup ve bunun yanında yapılan siber zorbalık gelmektedir. Yüz yüze yapılamayan konuşmaların sosyal medya yoluyla rahatlıkla yapıldığını belirten öğretmenler bu konudaki şikayetlerini ve görüşlerini şu şekilde dile getirmişlerdir:

“Ben kesinlikle farklı olduğunu düşünüyorum, insanlar içinde kullanamadıkları, ifade edemedikleri, söyleyemedikleri cümleleri, kelimeleri sosyal medyada rahatlıkla kullanabiliyorlar. Bazen isimleri gizli olabiliyor, bazen isimleri açık olabiliyor ama yüz yüze kullanmaktan imtina ettikleri cümleleri sosyal medyada kullanabilme özgürlüğünü gösterebiliyorlar.” (Öğretmen 2)

“Yüz yüze kursa sıkıntı yok, rumuz yok, profil yok, sallıyor. Sıkıntı bu. Ben şimdi mesela Telegram'a giremiyorum. Yani bir şey paylaşmak istiyorum. Paylaştığım zaman adam hemen oradan sallıyor. Almayın, etmeyin şöyle böyle. Ne oluyor? Moralim bozuluyor. Ne oluyor? Eve yansıyor, iş hayatına yansıyor. Ama sosyal medyada Facebook'da bunu yapamıyor, Instagram'da bunu yapamıyor. Niye ben seçiciyim bakıyorum.” (Öğretmen 3)

“Bazı insanlar sosyal medya ya da dijital ortama geçtikleri zaman klavye şövalyeliği yapıp orada istediklerini yazabileceklerini düşünüyorlar.” (Öğretmen6)

“Yapamazlar, yapamazlar. Hani kötü bir söz gibi ama. Halk arasında klavye erkekliği diye bir şey vardır ya hani, yüz yüze gelemeyiz. Çok insan da var bu ve benim çevremde de çok var böyle. Aslında mesaj da yazıyor. Ben de hep arama taraftarıyım mesela. Çünkü beni mesajda hep sert zannederler. Neden öyle

zannediliyor bilmem, insanlar tanınmadığı için maalesef böyle yazmak daha kolay geliyor herkese. Ama yüz yüze geldiğinde eminim ki o insanla o iletişimi kuramayacak, eminim ki ona öyle bir cevap vermeyecektir.” (Öğretmen 7)

“İnsanlar birbirini görmedikleri zaman çok rahat konuşuyorlar. Yani orada klavyenin başına geçiyor, yazıyor, yazıyor, yazıyor ama telefonla görüşmeye başladığında bu sefer gayet düzgün bir konuşma ortamı oluyor. Yani oradaki konuşmalar asla sağlıklı değil. Klavye konuşmasıyla normal hayatta konuşma farklı oluyor. Daha rahat konuşuyor insanlar daha istediği gibi böyle fütursuzca yorumlar yapıyor, eleştiriler yapıyor. O yüzden biraz sıkıntılı bir durum o.” (Öğretmen 8)

Öğretmen 8 bu durumların önüne geçebilmek için görüşünü şu şekilde belirtmiştir:

“Bazen istemeden karşı tarafı kırdığımızda bu kişilere ulaşmanın, bunun dijital ortamda nasıl özür dileneceğini de iyi biliyor olmak lazım. Bazen insanlar bunu da bilemiyorlar. Hem kırıp hem de sonrasında bunun özrünü de dilemiyorlar. Buna maruz kaldığım durumlar da oldu mesela. Bunu çok net bir şekilde karşı tarafa belli edip ve o özrü ya da o düzeltmeyi karşı taraftan talep ediyorum. Her an böyle bir şekilde karşılaşabileceğimin de farkındayım.”

Bazı insanlar iş yerlerinde, okullarda işlerini bitirip evlerine geldiklerinde mesaiye evlerinde devam etmeyi tercih ederken bazılarının ise keskin çizgileri vardır ve kesinlikle eve iş getirmezler. Bunu gündelik hayatının yanı sıra sosyal medya kullanımına da yansıtabilirler. Öğretmen 4 meslek hayatıyla kişisel hayatının ayrı olduğunu ve bunu sosyal medyada da uyguladığını belirtmiştir:

“Öğrenci ve veli kişisel hayatımda olmamalı.”

“Bağlayıcılıklar mesleki hayatımız ile şahsi hayatımız arasındaki çizgiye saygı duymalı. Sonuçta robot değiliz ahlak kuralları yaptırıma dönüşemez. Bu yüzden sosyal medyada mesleki hayatım asla var olamaz.”

Meslek hayatıyla kişisel yaşantının farklılık gösterdiğini savunan sosyal medya öncüleri bununla birlikte sosyal medyanın da gerçek yaşamın parçası olduğunu ve burada da mahremiyet kurallarının geçerli olduğunu söylemişlerdir:

“Bilirsiniz, bir fotoğraf paylaşırsınız. Bu fotoğrafta bulunan kişileri o kişilere sormadan sosyal medyada paylaşması doğru değildir. Bunu paylaştığınız zaman karşı taraf buna karşı çıkabilir ama siz çoktan bunu paylaşmış olursunuz. Ok yaydan çıkmış olur. Bunun karşılıklı iletişim becerisiyle diyaloga geçip özrünü dileyebilirsiniz. Açıp telefon da edebilirsiniz ya da yazabilirsiniz de “fark etmeden oldu” diye.” (Öğretmen 6)

Öğretmen 6 bu konuda bir özeleştiri de yapmış ve bunu şu şekilde dile getirmiştir:

“Evet yani dikkatli olmak lazım. Maruz da kaldım. Bazen buna benzer hatalar da yaptım. Doğru ama bunun telafı neler olduğunu bilmek de aynen şey gibi. Birisine istemeden bir söz söylerseniz, sonra onun özrünü dileme yönteminde bilirsiniz öyle bir özür dilerseniz ki çok daha hoşuna gider karşı kişinin bu yöntemleri bilmek lazım.”

“Online ortamda çocuğunuzun fotoğrafını sosyal medyada paylaşılmasını ister misiniz? Instagram ve YouTube kanalı var okulun. Evetse evet. Hayırsa hayır. Yani artık onlar karar veriyor ama kesinlikle okulla ilgili bir video, ders esnasında yapılmış bir şey olacak. Zaten devlet okullarında da öyle. Aslında yasak. Ama maalesef uymuyorlar. Ben görebildiğim bütün arkadaşlarımı uyarıyorum. Yeni atanan böyle heyecanlı öğretmen arkadaşlarım oluyor. Yani çok da kırmadan “Hocam bak bu yaptığın biri tarafından görür ya hoşlanmaz. Biri gider şikâyet eder. Hiç anlamazsın ve durduk yere başın ağrır. Hiç gerek yok çocukların yüzünü göstermeye” diye. O yüzden o anlamda kesinlikle çok katılar ve ben kendimi de katıyım bu anlamda çocukların yüzünü göstermeme konusunda.” (Öğretmen 7)

Birçok sosyal medya kullanıcısı tek bir hesap üzerinden hem mesleki hem de kişisel paylaşımlarını yapmaktadır. Öğretmen 6 özellikle Türkiye’deki sosyal medya kullanımını şu sözlerle eleştirmiştir:

“İnsanlar Türkiye’de, benim en başta anlatmış olduğum, söylemiş olduğum yöntemi çok fazla kullanmıyorlar bence. Yani kişisel hesaplarıyla mesleki çalışmalarını da yayınlatabiliyorlar. Aynı zamanda ailesiyle olan fotoğrafı da yayınlatabilir ya da aynı anda siyasi görüşlerini de deklare edebiliyor. Bu biraz bizim toplumumuzun bu işi çok iyi yönetemediğini düşünmem ile alakalı. Bence çok yönetemiyor kişiler ve buna dikkat etmek lazım. Ama yurt dışında beden eğitimi öğretmenlerinin bulunduğu bir grup içerisindeyim. Bir bakıyorum insanların o sosyal medya hesaplarına, kariyer paylaşımların dışında hiçbir şey yok. Ne ailelerle ilgili bir fotoğraf var, ne siyasi bir fikir var orada ne de yani az önce dediğiniz gibi bir ticari kaygı içeren bir link var orada.”

Öğretmen 6 sosyal medya kullanımını eleştirmeye farklı bir örnekle devam etmiştir:

“Ama bunu tam tersine kullanan kişiler de var. Ne olursa olsun sadece bir fotoğraf. O anlık aslında gerçeği yansıtmayan bir fotoğraf ya da video çekip ya da o kısmını alıp kurumları etiketleyerek ya da kişileri etiketleyerek tamamen zarar görmesini amaçlayarak paylaşımlarda bulunuyor. Buna karar vermek gerekiyor. Tüketicinin buradaki tutumu önemli. Tüketici ne amaçlayarak bunu yapıyor? İlk verdiğim örnekteki gibiyse bu bir avantaj. Bilgi akışına da fayda sağlıyor. Çözüm odaklı oluyor ama öbür türhüsünün doğru olduğunu düşünmüyorum. Evet, kişiler, kurumlar bundan zarar görüyor.”

Öğretmen 3 sosyal medyada mesleki paylaşımların az yapılmasını şu sözlerle eleştirmiştir:

“Türkiye’de bir sürü antrenörlük bölümleri var. Öğrenciler bir şey öğrensin, beden eğitimi öğretmeni öğrensin. Hiç gördünüz mü? Göremezsin hocam. Benim bu yola çıkma sebebim şu. Ben çok araştırdım, çok antrenman drilleri izledim. Kimse

sandığını açmıyor. Hani yeni evlenecek olan kızlar çeyiz sandığına her şeyi koyar ya. Evlenmeden önce sandık açılmaz. Kimse bilgisini paylaşmıyor.”

İnternette ve özellikle sosyal medyada harcadığımız bir zaman var. Zaman kadar da kıymetli çok az şeyin olduğunu bildiğimize göre sosyal medyada harcadığımız zamana da kıymet vermemiz ve işimize yaramayacak olan sosyal medya içeriklerini filtrelememiz gerekmektedir. Öğretmen 1 sosyal medyada geçirdiği zamanda karşısına çıkan ilgisiz içeriklerle ilgili görüşlerini şu şekilde belirtmiştir:

“Bazı arkadaşların özellikle hani bildiğim, tanıdığım arkadaşların yapmış olduğu paylaşımlar farklı türde de olsa bir nokta ilgimi çekiyor ama “kakofoni” deriz ya çok karmaşa var. Çarşamba pazarı derler ya, o yüzden özür dileyerek yani oradan hızlı bir şekilde kaçıyorum ben bu tür bir paylaşımı gördüğüm zaman. Zaten kısıtlı zamanım var, bu gibi şeylere zaman harcamaya gerek yok maalesef.”

“Yani diyelim sosyal medyada geziyorum bir reklam çıktı karşıma. Reklam benimle alakalı bir durum. Tıklayıp onla alakalı hızlı bir şekilde bir fragman yapabilirim. Bu ilgimi çeken şeyler yalnız sadece. Onun dışındakiler de demin ki soru cevabı gibi “kaçıyorum”.”

Öğretmen 4 de sosyal medyada karşısına çıkan ilgisiz içeriklerden dolayı yaşadığı rahatsızlığı belirtmiştir:

“Rahatsızlık hissediyorum sanırım. Kişisel hayatımı ortaya sunduğumda bir şeylerin büyüünün kaçtığını hissediyorum. Doğamdan kopmuş gibi. Çok soru doğama aykırı. Bu sebeple pek sıcak bakmıyorum.”

Öğretmen 6 sosyal medyada çok zaman geçirdiğini şu sözlerle ifade etmiştir:

“Çok zaman harcadığını düşünüyorum. Doğrusu onu da biraz sadeleştirmeye ihtiyacım var. Zaman zaman dönüp aslında ben şimdiye kadar en çok nerelerden beslenmişim, onların listesini çıkartmaya ihtiyaç duyuyorum. Yakın zamanda bunu

yapmam gerekiyor. Çünkü dağılabiliyoruz da. Dediğim gibi çok bilgi bombardımanı oluyor. Bunlar birbirini tekrarlayan şeyler de olabiliyor aslında. Çok vakit harcadığımı düşünüyorum doğrusu.”

Öğretmen 4 ise sosyal medyada geçirdiği zamanın değerli olduğunu şu şekilde açıklamıştır:

“Eğitim hayatıma olumlu katkı sağlayacak tüm bilgilere ayırdığım zaman benim için verim zamanıdır. Çok bir katkısı olmadığı zamanlar bile bir zaman kaybı değildir. Gizil öğrenme ile ileride bu arayışlardan mutlaka bir şeyler öğrendiğimi göreceğim. Bu da zamanı doğru harcamakla alakalı sanırım.”

Katılımcı öğretmenler sosyal medyada aradıkları şeylere nasıl ulaştıklarını ve bunu yaparken zamanı nasıl değerlendirdiklerini şu şekilde belirtmiştir:

“Ben titiz bir insanım. O yüzden araştırmayı iyi yapıyorum. Benimki biraz uzun sürüyor. Öyle hemen bulduğumuz konularda oluyor net olduğumuzda ama. Yani genelde şöyle bir bilgiyi aradığımızda 3-5 dakika vaktimiz gidiyor.” (Öğretmen 5)

İlgisiz içerikleri filtrelemek, ilgili içerikleri kaydetmek, kişisel yaşamıyla ya da mesleğiyle ilgili kişi, kurum, kuruluşları takip etmek bana sosyal medya kullanımında zaman kazandırmaktadır. Öğretmen 6 ise görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Kişisel olarak gördüğüm, hoşuma giden bir fotoğraf varsa telefonumun kamera biosuna kaydediyorken beden eğitimi ile ilgili mesleki olarak gördüğüm bir şeyi ise bilgisayarımda tutuyorum mesela. Yani dokümantasyon da o şekilde organize etmeye çalışıyorum.”

“Yani orada her gördüğümüzü bir şekilde yapmaya kalkışırsak belki de yapmaya çalıştığımız işten çok çok uzaklaşıyor da olabiliriz. Onun için ben şöyle bir yol izliyorum. Gördüklerimi öncelikle bir yerlerde kaydediyorum. Sonradan dönüp bakabilecek şekilde bu Twitter'da bazen beğeni atarak olabiliyor. Sonradan dönüp

neleri beğenmişim, hangi linkleri, tweetleri beğenmiştim de bakmak olabilir? Instagram'da gördüğüm herhangi bir oyunun ya da Pinterest'de gördüğüm bir oyunun ekran görüntüsünü almak olabilir. İşte fotoğrafı kaydetmek olabilir bu. Başka yöntemlerle kendimce klasörleyip dokümantasyonluyorum. Sonra dönüp bakıp bunların hangisini, nerede kullanabilirim diye düşünüyorum.”

“Evet bir şeye ihtiyaç duyarak neyi aradığımı biliyorsan aslında daha kolay oluyor her şey. Geçmişe dönüp kendi klasörlerine bakmak da bu anlamda az önce anlatmaya çalıştım. Tam olarak bu. Neyi aradığıma karar verirsem her şeyi çok daha kolay oluyor.”

Öğretmen 7 ve öğretmen 8 ise sosyal medyadaki içeriklere yetişmekte zorlandıklarını ve zaman konusunda yaşadıkları sorunları şu şekilde ifade etmektedirler:

“Bilgi akışına tabii ki yetişemiyorum. Çünkü çok yoğun bir okul hayatımız var, sabah 6 buçukta benim için tempo başlıyor. Akşam 5'e kadar tempo devam ediyor. Geldiğimde de yorgunluk. Hadi biraz bakayım. Bir süre sonra sıkılıyorum. Ekran görmek istemiyorum. Biraz daha kendimle kalmak istiyorum. O yüzden o akışa çok yetişemiyorum. Yavaş yavaş geriden alabildiğim kadarıyla gelmeye çalışıyorum açıkçası.”

“Bir dünya var orada. Ben şimdi bir de iki tarafa ayrılmış bir pozisyondayım. Hem beden eğitimi hem voleybol. Ne drillere yetişebiliyoruz, ne de eğitsel oyunlara yetişebiliyoruz.” (Öğretmen 8)

İnsanların kullandıkları dil ve üslup, kişilerin aldıkları eğitim öğretimle -sadece akademik eğitim değil ahlaki eğitimle de-, kendilerini her anlamda geliştirmek isteyip istememekle değişkenlik göstermektedir. Yüz yüze ya da sosyal medyadayken kullandığımız dil ve üslubun farklılık göstermemesi gerekmekte karşımızdaki bireyle iletişimimizin saygı çerçevesinde olması gerekmektedir. Katılımcı öğretmenler sosyal medyada kullanılan dil ve üslup hakkında görüşlerini şu şekilde belirtmektedirler:

“Bir eğitimci olarak gençlerin ya da çocukların sosyal medyada kullandığı dil tasvip etmek mümkün değil. Türkçemize sahip çıkılmaması bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Yani hem yazı hem kullanım olarak Türkçemize sahip çıkmamız gerektiğini ifade etmek istiyorum. Argo ve küfürlü kelimelerin çok fazla kullanıldığı oluyor.”
(Öğretmen 2)

Öğretmen 4 ve 5 ise sosyal medyada kullanılan dil ve üsluptan duyduğu rahatsızlık için şunları söylemiştir:

“Üslup benim için çok önemli. Bu tarz konuşmalardan hoşlanmıyorum. Müdahale ediyorum. Müdahale edemediğim zaman o konuşma içinde bulunmuyorum. Genelde bilinen bir özelliğimdir ve dikkat edilir. Sosyal medyada gördüğümde o mecrada olmuyorum. Çizgiye dikkat ediyorum. Bence gençlerimiz bu konuda bir an önce kendine çekidüzen vermeli.” (Öğretmen 4)

“Genelde insanlar birbirlerini görmediği için sosyal medyada herhalde onun eksikliklerini yaşıyorlar. Konuşma üslupları falan da çok farklı oluyor. Benim özellikle çoğu takipçim mesela yardım isteyecek benden yani daha kibar anlatacağı yerde “Buna bakabilir misin?” gibi emir cümleleri vs. kullanımı.” (Öğretmen 5)

Öğretmen 7 ise kullanılan dil ve üslubun bulunulan ortama göre değişken olabileceğini vurgulamaktadır:

“Daha akademik bir ortamın içindeyim ben. Hani biraz daha sözel dile dikkat ediliyor yazılı dile dikkat ediliyor.”

Özellikle sınav odaklı akademik derslerdeki veli tutum ve beklentileri ile beden eğitimi derslerindeki veli beklenti ve tutumları farklılık göstermektedir. Salgın döneminde yapılan uzaktan eğitimle ve genel anlamda beden eğitimi dersiyle ilgili veli beklentileri hakkında öğretmenler şunları söylemektedir:

“Yani açıkçası alanımızda ilgili velilerin çok fazla bir beklentisinin olmadığını düşünüyorum. Çok fazla bu konuda sıkıştırmadıklarını düşünüyorum. Bence velilerin bu noktada herhangi bir sıkıştırması söz konusu olmuyor. Yani bir talepleri de çok yoğun olmuyor. Branşımızın belki de toplum tarafından yeteri kadar değer görmemesi ile de alakalı olabilir. Velilerden böyle bir beklenti içerisinde olduğumu söyleyemem.” (Öğretmen 2)

“WhatAspp’da Zoom’da vs. derslerde mesela enteresan bir şey “hocam bizim çocuğu acil zayıflat” örnek olarak böyle bir cümle kullanan var. Tabi şimdi karşılaşıyorsun. Veli isteği yani. “Hocam bu, evde sabahtan akşama kadar oynuyor. “Azıcık buna kız” örnek olarak. “Tableti eline almasın” ya da işte “bugün ne spor yapsın?” gibi birçok şeylerle karşılaşıyoruz veli istekleriyle.” (Öğretmen 5)

“Aslında velilerin beklentisi hiç bitmez. Onlar her şeyi isterler. Sen en iyisini yap, daha farklısını bulurlar.” (Öğretmen 7)

Özellikle uzaktan eğitim sürecinde önemi birkaç kat daha artan internete ulaşımında maalesef aksaklıklar olmuştur. Öğretmen 4 ve 8 internet kullanımının ve alt yapısının eksikliklerini şu sözlerle dile getirmektedirler:

“Okul çevrem netten ve sosyal medyadan bir haber olduğu için böyle bir soruya cevap veremeyeceğim. Sınırdayız ve alt yapı bile yok. Eğer olsaydı gelişim açısından onlara gerçekten bir faydası dokunabilirdi. Üzücü bir durum aslında” (Öğretmen 4)

“O ortamda yani çocuk çekinebilir. Tutar birisi, düzgün bir mekânda, salonda, işte kitaplığının önünde, ne bileyim Atatürk posterinin önünde ya da Türk bayrağının önünde. Ama o çocuğun öyle bir şansı yoktur. Tek odalı bir yerde olabilir kapatır yani(kamerayı) o konuda doğru etkiliyor. Toplum işte yaşadığı bölge, kültür. Köy çocuğu belki köylü olduğunu söyleyemiyor.” (Öğretmen 4)

“Çocuğun belki de kendi telefonu yok, velisinden giriyor. Velisinin numarası sende kayıtlı derse girmediği zaman neden girmedin diyorsun. Veli cevap veriyor falan.”
(Öğretmen 4)

Katılımcı öğretmenler internet ve buna bağlı olarak sosyal medya kullanımının çoğu zaman amacı dışında kullanıldığını dile getirirken şunları söylemişlerdir:

“Bilişsel gelişimle ilgilenen bir kişi için sosyal medya faydalı olabilecekken ve diğer bir takım girişimler için ama kullanım şekli itibariyle faydadan çok zararı olduğunu düşünüyorum açıkçası.” (Öğretmen 2)

“Yani bu benim bulunduğum bölgede en azından sosyal medyayı zaman geçirme aracı olarak kullanıldığını görmekteyim. Zaman geçirme aracı. Dolayısıyla daha verimli geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.” (Öğretmen 2)

“Sosyal medyayı arkadaşlarımız kullanamıyor. Şöyle kullanamıyor, sosyal medyada yediği yemeği, gezdiği ortamı, coğrafi ortamı hep böyle statü kazanmak amacıyla paylaşım yapıyor.” (Öğretmen 3)

“Öğrencilerin sosyal medyayı eğitim amaçlı kullandıkları zannetmiyorum. Öğrencinin elinde telefon ya okeydir ya araba oyunudur, ya vurdu kırdı savaş oyunu veya bu TikTok olsun Facebook olsun benim gözlemlediklerim bunlar.” (Öğretmen 3)

Öğrencilerle oluşturulan grupların yanı sıra iletişimin daha da sağlıklı ilerleyebilmesi amacıyla veliler ile de gruplar oluşturulmuştur. Öğretmen 1 özellikle uzaktan eğitim sürecinde çokça kullanılan veli WhatsApp gruplarının amacı dışında kullanıldığını şu şekilde ifade etmiştir:

“Bütün sınıfların içerisinde varız. Velilere bir önlem olsun diye bazen paylaşımı kapattığınızda oluyor. Siz de biliyorsunuzdur. Bazen yönetici dışında paylaşım yapılmıyor. Çünkü velinin kontrolü yok. Maalesef bizim öğretmenlerin de bazen

kontrolü yok. Yani bu iş artık muhabbete dönmeye başlıyor. Sizinle muhabbeti boş verin iki veli arasında muhabbete başlıyor. Bazen veliler arasında gerginliğe neden oluyor. Tartışmalar bu yüzden maalesef böyle bir şey yapmak zorunda kaldık.”

4.3. Çevrim içi Öğrenme

İnternet ve sosyal medya kullanımı tecrübe ve bilgi birikimi gerektirmektedir. Katılımcı öğretmenler, gerek internet ve sosyal medya kullanımını gerekse çevrim içi öğrenme gruplarını nasıl aktif ve verimli kullandıklarını bununla birlikte bu davranışın tecrübeyle olan ilişkisini anlatmışlardır:

“Neyi nerede arayacağımı bildikten sonra bir şeylere ulaşmak çok zor olmamalı diye düşünüyorum ben.” (Öğretmen 1)

“Evet, ben bu konuda kişisel anlamda sıkıntı çektiğimi düşünmüyorum, herhangi bir desteğe ihtiyacım olduğu zaman bu konuda destek alabileceğim kişi ve kurumları tespit edip yardıma ihtiyacım olduğunu ifade ederek destek alabiliyorum, bu konuda herhangi bir sıkıntı yaşadığımı söyleyemem.” (Öğretmen 2)

“Gerekli duyduğum ve ihtiyaç duyduğum bir bilgi. Genelde ben kaydediyorum. Telefona kaydediyorum, bilgisayara kayıt ediyorum. Bir arşivim var özellikle bilgisayarda. İhtiyaç olduğu zaman o arşivden direkt açıyorum. Hepsini böyle klasörledim ben onların. Beden eğitimi alanında ne bileyim işte sunumlar olsun, oyunlar olsun, sayfalar olsun ekran fotoğrafları gibi onların hepsini kendi bilgisayarımda tutuyorum.” (Öğretmen 7)

“Bu konuda çok zaman harcamıyorum işin açığı. Yani gerekli bilgiyi bilgi birikimi olarak. Ve güncellenen bilgilere ulaşmakta, o da nasıl? Dediğim gibi kendi branşımız alakalı nereden nasıl bulacağımı iyi bildiğim için çok rahatlıkla ulaşabiliyoruz. O konuda sıkıntı çekmiyoruz.” (Öğretmen 8)

Öğretmen 4 ve öğretmen 6 internet ve sosyal medyayı etkili ve verimli kullanımın eleştirel medya okuryazarlığı ile bağlantılı olduğu şu sözlerle dile getirdiler:

“Farklı bakış açılarına sahip mesleğimle alakalı bilgilere objektif bakıp nasıl faydalanabilirimi düşünerek” (Öğretmen 4)

“Oradan aldığım en ufak bir fikri kendi özgün içeriklerimi geliştirmek için harcamam gerektiğini düşünüyorum. Doğrusu biraz daha oraya vakit ayırmam gerektiğini düşünüyorum.” (Öğretmen 6)

Öğretmen 2 ve öğretmen 3 sosyal medyayı aktif kullanıp güncel kalabildikleri şu şekilde ifade ettiler:

“İkinci perspektiften kendi grubumuz çerçevesinde baktığım zaman yeni bir paylaşımın gruba düşüyor olması ve grup yöneticisi olarak benim ilk görüyor olmamdan kaynaklı olarak yenilikleri ya da yeni bir olayı, yeni bir hadiseyi, yeni bir durumu ilk fark edenlerden oluyor gibi hissediyorum.” (Öğretmen 2)

“Yani 24 saatin 7-8 saat uykuya, haftanın belli günü okula gidiyoruz. En az bir 12 saat bilgisayarının başında farklı sosyal medya, takip ettiğim gruplar var. Avrupa tarzında yani. Youtube'a giriyorum oradan. Hollanda da, Amerika'da onları indiriyorum. Videolara bakıyorum. Buradaki beden eğitimi öğretmenine nasıl ışık olabiliriz? Burada öğretmenin spor salonu yoktur. Bu antrenman videosun nasıl indirebilirim?” (Öğretmen 3)

Çevrim içi gruplarda çok fazla çaba harcamadan tek mesajla onlarca, yüzlerce hatta binlerce kişiye doğrudan ya da dolaylı olarak ulaşmak mümkündür. Çevrim içi gruplarda bilginin yayılımının çok hızlı olduğu ve diğer insanlara erişimin kolaylığıyla ilgili katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

“Şey gibi bir çığ gibi. O ona, o ona derken hani sörf diyoruz ya internet sörfü.” (Öğretmen 1)

“İnstagram'da canlı yayınlar yapıyorum. Örneğin Deniz Ateş Bitnel ile elli dakika bir saat Türk futbol adına. Milli takımdan güller branşında Fatma Akkurt var

Balkanlar'da şampiyon. Hemen atletizmle ilgili canlı yayın yapıyorum. Gençler atletizmle ilgili sorular soruyor?” (Öğretmen 3)

“Sosyal medya artık derya deniz oldu. Şu anda herkesin pilates antrenörü oluyor. İşte herkesin fitness antrenörü oldu. Takım antrenörü, hocası olduğu bir dünya yaşıyoruz artık. Önemli olan doğru bilgiyi almak yani bunu da sosyal medyada çok rahat bulabiliyorsunuz artık. Çünkü artık herkes sosyal medyada.”(Öğretmen 5)

“Bir blog sayfasında hazırlayıp oraya bir post hazırlayacakken bir saat bir buçuk saat alacakken belki de bir dakika içerisinde küçük tweet atmak, bütün bu işleri oraya bir video koymak bütün bu işleri basitleştiriyor ve hızlandırıyor.” (Öğretmen 6)

“Senede üç dört kere yardımseverlik koşularına katılıp burada kampanyalar düzenliyorum. Güncel olarak şimdi bu hafta sonu yapacağımız bir tane Kapadokya Ultra Maratonu var. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği için bu sivil toplum kuruluşu için ben bir kampanya başlattım. İyilik Peşinde Koş Derneği ile beraber günlerdir harıl harıl. Sosyal medyadan sadece Instagram üzerinde farklı farklı kurumları, kişileri etiketleyerek onlardan bağış toplamaya çalışıyorum. Uzunca bir süredir hiç görüşmediğim kişiler şu anda beni hatırlayıp dönüp bu sivil toplum kuruluşuna bağışlar yapıyorlar.” (Öğretmen 6)

Üye sayısı yüksek çevrim içi gruplarda yapılan paylaşımlar alanla ilgili gündemi oluşturmakta ve yönlendirmektedir. Bu gruplarda yapılan paylaşımların alelade olmaması gerekmektedir. Katılımcı öğretmenlerden öğretmen 2,7 ve 8 özellikle öncüsü oldukları çevrim içi gruplarda sorumluluk alarak karar verdiklerini belirtirken kendilerini şu şekilde ifade ettiler:

“Hem normal olarak geçirmiş olduğum sosyal medyadaki vakit olsun hem de sorumlu olduğum gruplar olsun sorumluluklarımı yerine getirebilmek adına fazlasıyla vakit aldığını ifade edebilirim. Yani en azından kendi grubum ve mail grubu ile başlamış olduğum bir işte büyüyerek giden bir platformda sorumluluğumu

artırdığının farkındayım. Dolayısıyla yarı yolda bırakmak da hoş olmayacağı için vaktimi alıyor. Orası bir gerçek.” (Öğretmen 2)

“Kendi gurubum itibariyle bakacak olursam, eğitim camiasından insanların fazla olması sebebiyle ve uzunca bir süre bu konuda hassas davranmamdan kaynaklı olarak paylaşımların içeriğinde çok fazla nahoş kelimeler ve paylaşımların olmadığını gözlemliyorum ve biliyorum. Buna da olduğu zaman müdahil oluyorum ve durumu toparlayarak arkadaşları uyarıyoruz.” (Öğretmen 2)

“Facebook'da birçoğu bize uyarı olarak geliyor. Hepsinde siliyoruz. En ufak argo kelimeyi, siyasilerin isimlerini, partisini hepsini kaldırdık. Hiçbir şekilde yazamıyor. Bir arkadaşının adı Recep Tayyip ise? İşte Recep Tayyip bak bu konu senle alakalı istersen oku diye etiket yapsa yapamıyor adam. Çünkü yani cumhurbaşkanının ismi adam hakaret edebiliyor. Sen bunu takibini yapamayabiliyorsun, takibini yaptığınızda iş işten geçmiş oluyor. Sayfa sahibi olarak bu sefer sorumluluk sende oluyor.” (Öğretmen 8)

“Gerçekten bizim alanımıza sahip çıkmaya çalışıyorlar ve onun için uğraşıyorlar. Yani aslında benim amacım da o ve en büyük savaşıma da o. Çünkü hala şu algı var hocam diğer öğretmenlerde “beden eğitimi dersinde ne yaptırıyorsunuz ki? Yani hareket ettirin çocuklara. Ne konuşuyorsunuz?” Ama benim tek amacım psikomotor gelişimi desteklemek değil ki. Benim kişisel gelişim alanım var, sosyal alan var, duyuşsal alan var. Hani hepsine hitap etmem gerekiyor. Ama eskiden gelen bu beden eğitimi öğretmenlerimiz yüzünden maalesef hala biz sanki hareket ettirmemiz gerekiyor gibi algılanıyoruz. Basit bir çalışma yaprağını bile ben kabul ettirmek için çok uğraştım hocam. Sınıf öğretmeni gelip karşıma “hocam bu yaptığın çok saçma” diyor. Zaten çocuk hep kitabın içine bırak da dersinde oynasın diyor. Ama işte spor okuryazarlığına baktığınızda çocuklarda spor okuryazarlığı sıfır neredeyse.” (Öğretmen 7)

Aynı zamanda sosyal medya öncüsü olan katılımcı öğretmenlerimiz öncüsü oldukları sosyal medya gruplarında ve diğer çevrim içi gruplarda aldıkları sorumlulukları şu şekilde dile getirmişlerdir:

“Kendi grubumdaki paylaşımlar ve paylaşımdan doğan etkileşimlerde hem yeni bir şeyler öğrenme ve hem de insanlara yeni bir şey aktarmaya da vesile oluyor.”
(Öğretmen 2)

“Her gün, gördükçe, buldukça arkadaşlarımla nasıl paylaşabiliriz, nasıl aktarım yapabilirim diye. Onun adına güzel bir şeyler yapmaya çalışıyorum ve zaten paylaşım yaptığın zaman sadece ben moderatör olduğum için ben kendimi görüyorum. Yani bir paylaşımında 22.000 üyem varsa yedi bin, sekiz bin, on beş bin kişi gördüğü zaman mutlu oluyorum. Çünkü paylaştığınız şeyi siz göremiyorsunuz. Ama ben arka pencerede kaç bin kişinin girdiğini ve tıklandığını gördüğüm zaman bu bana daha bir sorumluluk katıyor ve önümü açıyor.” (Öğretmen 3)

“Önemli olan mesleki açıdan faydalı olmak. Kendi açımdan söylüyorum. Yayınladığımız şeyleri arkadaşlarımıza faydalı olsun diye yayınlıyoruz. Bunun dışında siyaset, holiganlık, taraftarlık gibi şeylere girmemeye dikkat ediyorum. Genelde bu şekilde. Özel hayatımın en önemli kısmı budur. Bizler devlet memuru olduğumuz için bunlara daha da dikkat ediyoruz ve insanların bizi örnek aldığı için buna da daha dikkat ediyoruz. Yaptığımız paylaşımlar ondan sonra konuşmalarımız, yazılarımız hepsi insanlara yön veriyor. İnsanları bir yerlere götürüyor. O yüzden bunlara çok dikkat ediyoruz.” (Öğretmen 5)

“Hani ticari bir şey yok ama 2012 hatta 2011 yılından beri ilk grubu açanlardan biriyim ben. Emrah çalgın, Kerem ve ben. Üç kişi. Bunu cevaplamamız için kendimizi güncel tutmamız gerekiyor. Bu bizim için artı bir motivasyondan daha çok güncel tutuyoruz. Yani bilgi anlamında.” (Öğretmen 8)

Öğretmen 5 ise çevrim içi gruplarda sorumluluk aldığı durumları örneklemektedir:

“İnternet ortamında da sosyal medyada ödevini yaptıran öğrencilerden tutun işte bir konu arayan öğretmen arkadaşımızdan tutun birçok istek geliyor. Veli isteği olarak da böyle diyebilirim. Yoğun. Velilerin ilgi ve odakları yüksek. Tabi belki bu benden kaynaklanıyor. Çok bilgiye sahipsiniz herkes anında bilgi aramakla uğraşmıyor, mesaj atıyor “hocam, şuna yardımcı olabilir misiniz?” Ya da sizden kaynaklanıyordur. Dediğim gibi şu an sosyal medyada karşılıklıyız. Sizin bir konunuz var. Onunla ilgili görüşüyoruz. Bu istekler vazgeçilmez.”

Katılımcı öğretmenlerden öğretmen 8 sorumlu olduğu grupların işleyişinden şu şekilde bahsetti:

“Birçok sayfamız var, özellikle voleybol, eğitsel oyunlar ve beden eğitimi olarak. Beden eğitimi grubum 57 bin kişi olan sayfa. O da etkileşimi yüksek bir sayfa. Orada 8 tane moderatör arkadaş var. Burada bir görev dağılımımız var. İşte üye onaylarını bir kısmı yapıyor. Gönderileri onaylayan bir kısmı. İşte şikâyet alan gönderileri denetleyip silme ya da sayfada tutmayı bir kısmı yapıyor. Yani görev paylaşımımız var.”

“İşin açığı yetişmekte zorlanıyoruz. O yüzden ekibimiz var. Şu an saysam herhalde 2 kişi voleybol antrenörlerinde var. 8-10 kişi falan. Ben kendi hesaplarım için söylüyorum.”

Grubun büyümesi için yapılan ya da grup üyelerinin işine yarayacak bazı paylaşımlar ve konu etiketleri özel durumlarda silinmiyor ve görünür yapılabilir. Katılımcılar sosyal medya gruplarında karşılaştıkları bazı çıkar içeren durumları grubun menfaatine olması durumunda onayladıklarını ifade ettiler:

“Onun dışında yine sporla ilgili olarak spor kulüpleri, özel spor kursları tarzında kişisel ticari paylaşımlar söz konusu oluyor. Bu gruba girdiği gün bu şekilde ticari paylaşım yapan kişiler oluyor. Bu da zaten bunlar da onaylanmıyor grup da öyle söyleyebilirim.” (Öğretmen 2)

“Şimdi bu açıdan baktığımızda birilerini etiketlemek, orada onu belirtiyor olmak sosyal ağınızın genişlemesine sebep olduğu için o anlamda faydalı. Hatta başka eğitimlerinde benim sosyal medya hesabıma ekleniyor olması. Orada etiketleniyor olmak hoşuma da gidiyor. Çünkü sosyal medya dediğiniz şey en nihayetinde bir sosyal ağ elde etmeye çalışıyorsunuz. Bu sosyal ağ ne kadar geniş ise o kadar fayda sağlıyorsunuz. Bu araçların kullanılması bu anlamda güzel hoşuma gidiyor. Çokça da kullandığım bir şey.” (Öğretmen 6)

Öğretmen 2 ve öğretmen 7 kendilerini geliştirmek adına farklı kişi ve kurumları takip ettiklerini belirttiler:

“Herhangi bir desteğe ihtiyacım olduğu zaman bu konuda destek alabileceğim kişi ve kurumları tespit edip yardıma ihtiyacım olduğunu ifade ederek destek alabiliyorum, bu konuda herhangi bir sıkıntı yaşadığımı söyleyemem.” (Öğretmen 2)

“Takip ettiğim birkaç tane hocam var. Bunlar alanımıza gerçekten iyi hizmet eden hocalar. Etkinlikler de düzenliyorlar. O etkinliklere de katılmaya çalışıyorum.” (Öğretmen 7)

Birçok sosyal medya platformu ve bu platformlarda paylaşım yapan kişi var. Bunların arasından ilginiz dâhilinde olanları seçip kullanmamız amacımıza daha rahat ulaşmamızı sağlar. Katılımcı öğretmenlerden öğretmen 5, 7 ve 6 özellikle sosyal medyayı kullanırken seçici olduklarını belirtip yararlı olacaklarına inandıkları sosyal medya platformları ve kişileri takip edip kullandıklarını söylemişlerdir:

“Diğer mesela TikTok vs. gibi şeyleri hiç yüklemedim. Facebook’a fazla girmem örneğin. Sadece belli aralıklarla Youtube, Instagram ve bu tarz şeylerde vaktimiz geçiyor.” (Öğretmen 5)

“İlgimi çekiyorsa bakıyorum tabi. Örnek veriyorum spor ayakkabısı ticari olarak geldi bakıyorum. Genel itibariyle reklamlara pek fazla takılmıyorum. Alışveriş yaptığım kendi sitelerim var ama reklamlar illa ki cezbediyor.” (Öğretmen 5)

“Takip ettiğim birkaç tane hocam var. Bunlar alanımıza gerçekten iyi hizmet eden hocalar. Etkinlikler de bazen düzenliyorlar. O etkinliklere de katılmaya çalışıyorum.” (Öğretmen 7)

“Beden eğitimi öğretmeni olarak kullanıp sosyal medya hesabına geçtiğim zaman onun akışı daha başka tabii. O zaman daha bazı akademik yazılar okuyabiliyorum. Ya da bir video. Bambaşka yerde. Bir arkadaşım yapmış olduğu ve paylaştığı bir videoyu izliyor olabiliyorum.” (Öğretmen 6)

“Kişisel olarak gördüğüm, hoşuma giden bir fotoğraf varsa telefonumun kamera biosuna kaydediyorken Beden eğitimi ile ilgili mesleki olarak gördüğüm bir şeyi ise bilgisayarımda tutuyorum mesela. Yani dokümantasyon da o şekilde organize etmeye çalışıyorum.” (Öğretmen 6)

“Ama dijital ayak izini çok fazla kullanan en bilineni Facebook. Onları olabildiğince az kullanıyorum şu an. Hani neredeyse hiç kullanmıyorum diyebilirim. Bunu ön plana çok çıkartan, herkesin gözünün içine sokan platformlarda çok bulunmayı tercih etmiyorum. Sağlıklı olanlar neler oluyor? Twitter oluyor, Instagram oluyor. Rahat rahat ayak izlerinize müdahale edebildiğimiz platformlar bunlar. Yani yöntemleri bildiğiniz zaman onun içinde yani dijital okuryazarlığının iyiye aslında bu söylediğiniz sorunların olası olup sorunların hepsinin önüne geçmiş oluyorsunuz.” (Öğretmen 6)

Katılımcıların sosyal medya ve çevrim içi gruplarda ilgi alanlarına giren ve girmeyen durum, içerik, davranışlara vs. karşı tutumları şu şekildedir:

“Spor üzerine ve fiziksel gelişim, psikomotor gelişim üzerine olduğu için genelde bu tarz şeyleri takip ediyorum.” (Öğretmen 5)

“Yani siyasi vs. bizlere özel olmayan durumlar da hoşnutluk yaratmıyor bizde. Pek hoşuna gitmiyor insanların. Ben öyle bir insanım, sevmiyorum. Mesleki açıdan olduğu zaman yeterli oluyor.” (Öğretmen 5)

“Gerekli duyduğum ve ihtiyaç duyduğum bir bilgi. Genelde ben kaydediyorum. Telefona kaydediyorum, bilgisayara kayıt ediyorum. Bir arşivim var özellikle bilgisayarda. İhtiyaç olduğu zaman o arşivden direkt açıyorum. Hepsini böyle klasörledim onların. Beden eğitimi alanında ne bileyim işte sunumlar olsun, oyunlar olsun, sayfalar olsun ekran fotoğrafları gibi onların hepsini kendi bilgisayarımda tutuyorum.” (Öğretmen 6)

“Hocam ben buna karşıyım. Dedim ya biz bir oyun atölyesi diye bir ekip kurduk. Bir de WhatsApp gurubu vardı bu ekibin. WhatsApp grubundaki en baştaki kural buydu. Bu grup sadece bilgi paylaşımı için bayramlaşma, kan bağıışı, işte hasta varmış, ölüm varmış. Bu grup bunlar için uygun değil. Böyle olanlar gruptan direkt çıkarılacak diye. Biraz netim bu konuda biraz sertim açıkçası. Çünkü öyle olunca herkes o grubu sessize alıyor.” (Öğretmen 7)

“5 tane WhatsApp grubumuz var, 1 tane Telegram grubumuz var. Anket paylaşımlarının genelde WhatsApp ve Telegram değil de Facebook grubumuzda paylaşıyoruz. Öyle bir karar aldık çünkü WhatsApp'dan ya da Telegram'dan yaparsak üyelere bu sefer istekler geliyor. Yani sürekli alakasız, sürekli anket paylaşıyorsunuz gibi.” (Öğretmen 8)

Yine katılımcılardan öğretmen 3 ve öğretmen 8 çevrim içi gruplarda harcanan zaman ile ilgili görüşlerini şu şekilde belirttiler:

“Valla özel hayat ikinci planda kalıyor, günde 13 saat bilgisayarın başındayım.” (Öğretmen 3)

“Yani görev paylaşımımız var. O yüzden pek etkilemiyoruz. Ama soruyorsan çok fazla zamanımızı alıyor işin açığı hepimizin.” (Öğretmen 8)

Dijital okuryazarlık; internet, sosyal medya, dijital araç ve uygulamalar ile birlikte teknolojiyi etkili ve verimli kullanmaktır. Öğretmen 8 öğrencilerin dijital okuryazarlık eğitimi alması gerektiğini belirtirken düşüncesini örneklerle açıklamaktadır:

“Bir öğrenciye neden 16 yaşına kadar bir sosyal medya hesabı açmaması gerektiğini anlatırken sebeplerini her şeyiyle doğru anlatırsanız o çocuk zaten buna ihtiyaç duymuyor. Okul içerisinde doğru dijital araçlar da sunarsanız. Mesela kurumsal hesaplar var Google. Google'ın sunduğu bireysel, ücretsiz sunduğu hesaplar var ama bir de sadece okullar için geliştirdiği kurum hesapları var. Kurum hesaplarını kullanırsanız bu sefer öğrenciye kendi içlerinde kapalı sosyal medya grupları oluşturabilecek imkanlar sunarsanız. O öğrenci bu sefer gidip Twitter'da, Instagram'da, Facebook'ta bir hesap açma ihtiyacı duymaz. Yani siz onu doğru araçlarla beslersiniz. Nasıl söyleyeyim. Açık, her türlü riske açık olan alanlara da maruz kalmamış olur. Okulun burada gösterdiği yol, öğretmenlerin bu konuda tutarlı olması. Tabii öğrencinin de doğru dijital okuryazarlık eğitimini almış olması.”

Katılımcı öğretmenler, sosyal medya grupları ve diğer çevrim içi gruplarda birer öncü, lider olmalarının yanında kişisel hesaplarında, sorumlu oldukları gruplarda ya da internette zaman geçirip paylaşımlarda bulunduklarından örneklerle bahsettiler:

“Okulda harcadığımız zaman ve üzerimizde bulunan bazı görevlerden dolayı gün içerisinde fazla sosyal medyaya giremiyoruz. Haliyle akşamları kendi kendimize ayırdığımız vakitlerde gerek kişisel gelişim, gerek mesleki gelişim ve gerek hayattan biraz daha farklı zevk, tat almak amacıyla giriyoruz.” (Öğretmen 1)

Öğretmen 1 sözlerine şu şekilde devam etmiştir:

“Veya bildiğim, tanıdığım arkadaşların paylaşımlarını ne olursa olsun mesleki veya meslek dışı, hobi veya sanat fark etmez bir gözden geçiriyorum onları ister istemez.”

Öğretmen 2 hem sorumlu olduğu gruptaki hem de kişisel olarak geçirdiği zamanı şu şekilde ifade etmiştir:

“Sosyal medya bilgi akışını takip edebilmek için epey vakit harcadığını söyleyebilirim. Hem normal olarak geçirmiş olduğum sosyal medyadaki vakit olsun hem de sorumlu olduğum gruplar olsun sorumluluklarımı yerine getirebilmek adına fazlasıyla vakit aldığını ifade edebilirim.”

Öğretmen 4 ise sosyal medyada harcadığı zamanı farklı bir bakış açısıyla belirtmiştir:

“Şahsi zaman ise ruhsal zaman dilimime göre. Kendimi köreltmeden ruhuma iyi gelecek düzeyde zaman ayırmak yeterli oluyor.”

Öğretmen 5 internette harcadığı zamanı kıyas yaparak örneklemiştir:

“Genelde interneti ve bilgisayarı seven bir insan olduğum için -bilgisayar bölümü bitirdim- kendi açımdan bir sıkıntı görmüyorum. Günlük rahat olarak 3-4 saatimi sosyal medyada geçiriyorum.”

“Az önce söyledim yaklaşık olarak günde 3-4 saatim sosyal medyada geçiyor. Yani normal birisi için normal mi bilmiyorum da herhalde biraz fazla benimki. Çünkü diğer insanlar bu kadar geçiriyor mu? Gerçi artık ülke olarak baya bir sosyal medya zamanımız arttı ama dediğim gibi benimki 3-4 saat.”

Öğretmen 6 ve öğretmen 8 ise farklı amaçlar için farklı hesaplar kullandıklarını belirttiler:

“Benim 3 tane sosyal medya hesabım var. Yani biri tamamen kişisel hesabım yani Öğretmen 6 olarak geçer. Bir tane “Beden Eğitimi Öğretmeni Öğretmen 6'nın” sosyal medya hesabı var. Bir de sadece yabancı sosyal medya hesaplarını takip ettiğim.” (Öğretmen 6)

“Bizim voleybol antrenörlüğü ya da beden eğitimi Instagram sayfalarımızda olan bir paylaşımı sadece hikâye olarak paylaşıyorum ama kişisel sayfamı kişisel olarak kullanıyorum. Oradan pek mesleki anlamda bir şey paylaşmıyorum.” (Öğretmen 8)

Katılımcı öğretmenler devlet memuru oldukları için yönetmeliklerin bağlayıcılığından dolayı yaşadıkları durumları şu şekilde örneklemişlerdir:

“Sosyal medyada genelde bu tür davranışlarda yöneticilerin öğretmenler üzerinde bazı baskıları oluyor. Yani öğretmenler gönül rahatlığıyla bir şeyler paylaşamıyoruz.” (Öğretmen 1)

“Özellikle eleştirel düşünülen şekli. Yazı yazıldığı zaman hemen bu yöneticilerden ‘Hocam neden böyle paylaşım yaptın? Neden bunu yaptın? Bak işte bunlar devlet memuru kanunu ihlal’ gibisinden hemen tepkilere yol açıyor.” (Öğretmen 1)

Öğretmen 8 de öğretmen 1’i destekler nitelikte görüş bildirmiştir:

“Sosyal medyada kurduğunuz her cümlemin, attığınız her adımın memur olduğunuzdan dolayı böyle iğneyle iplikle seçilmesi gerekiyor.”

Öğretmen 2 ise bu durumu farklı bir bakış açısıyla değerlendirmiştir:

“Yani uygulamalarımızı yönetmeliklerin kısmen kısıtladığını düşünüyorum. Tamamıyla değil. Yapılabilecek şeyleri yapabileceğimizi fakat buna yönetmeliklerin değil biraz sistemin engel olduğunu ifade edebilirim.”

Eğitsel oyun ya da yapılan güzel bir uygulamanın daha iyi uygulamaların ortaya çıkmasına yardımcı olmak adına paylaşılması istenilen bir durumdur. Öğretmen 5 derslerdeki eğitsel oyun ve etkinliklerin sosyal medyada paylaşılması için öğrencilerin gönüllü olması gerektiğini vurgulamaktadır:

“Mesleki açıdan sosyal medyayı yasaklıyor Milli eğitim bakanlığı. Özellikle öğrencilerle yapılan paylaşımlarda öğrencinin rızası olması lazım. Birçok prosedür çıkartıyor. Zaten biz sosyal medyaya atmış olduğumuz bir çekimi, eğitsel oyunu çocuklara soruyoruz. ‘Çocuklar bakın sosyal medyada yayınlayacağım. Katılanlar

kimler? Zorunlu değil.” Soruyorsun, kimler katılacak? Ama yönetmelik açısından sıkıntılar var.”

Velilerin ve öğrencilerin izni ve bilgisi dışında derslerde veya okul içinde yapılan etkinlik, faaliyet ve yarışmalardaki uygulamalarının görsellerini yahut videolarını yayınlamak etik ve yasal değildir. Öğretmen 8 de okulda yapılan eğitsel oyun ve etkinliklerin, öğrenci ve veli izni olmaksızın sosyal medyada paylaşmanın doğuracağı sıkıntılardan söz etmektedir:

“Ben mesela derste oynattım, bazen güzel oyunlar oluyor. Onları çekip eğitsel oyunlar sayfamızda paylaşmak istiyorum. Daha önce başıma geldi. Başıma geldi demeyeyim de şahit olduğum bir durum. Veli ya da öğrenci eğer benim iznim olmadan benim videomu koymuştu dediği anda büyük sıkıntı yaşarsınız.”

Öğretmen 6 ise Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uyarak etkinlik videolarını paylaştığını söylemektedir:

“Biz herhangi bir paylaşım yapacağımız zaman eğer okulda yapmış olduğumuz bir çalışma içeriyorsa bunu öncelikle kurum sosyal medya hesabı içerisine paylaşmamız gerekiyor. Ve sonra kurumun paylaşmış olduğu artık bir tweet alabilir, bir Instagram yayını ya da web sayfasındaki bir link olabilir. Sonra kurumun bu linkini kişisel hesabımız içerisinde paylaşmamızı doğru buluyor. Yine bu yolu izlediğimiz için Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ilgili herhangi bir şeye takılmıyoruz.”

Çevrim içi gruplarda takipçi sayısı yüksek kişi ve kurumları etiketlemek yaptığımız paylaşımın görünürlüğünü arttırmaktadır. Sosyal medyada özellikle Twitter’da yapılan paylaşımlarda yetkili kişi ve kurumların etiketlenmesi ile ilgili katılımcı öğretmenler görüşlerini şu şekilde ifade ettiler:

“Yani çok sayıya ulaşıldığında evet ama işte bazı şeyler de uzaktan yani çok saçma geliyor bana. Etiketliyorlar ama o onu görmeyecek. Yani boşu boşuna o etiketleme oluyor. O da bana saçma geliyor.” (Öğretmen 7)

Öğretmen 5 ve 8 ise etiketlenmenin faydalı olduğunu dile getiriyor:

“Güzel oluyor. Ses getiriyor. Ses getirdiği için etiketlenmesi lazım.”

“İlçe milli eğitim müdürü görüyor, bakıyor “aa ne güzelmiş” bu güzelliği görüyor. Bu sefer size karşı olan bakış açısı değişiyor ya da okulu ziyaret etmeye geliyor, size teşekkür belgesi gönderiyor. Bunlar gerçekten önemli. Bu yüzden yapılması gereken şeyler.” (Öğretmen 5)

“Ben bunun çok etkili olduğunu düşünüyorum. Çünkü biz zamanında Twitter etkinlikleri yaptık. Beden eğitimi dersi bir saate düştüğünde çok etkili oldu. Hatta bazı illerde eş zamanlı mitingler bile düzenlendi. Bununla ders tekrardan 2 saate çıktı.” (Öğretmen 8)

Toplum sosyal medyayı etkilerken aynı zamanda sosyal medyadan da etkilenmektedir. Katılımcı öğretmenler sosyal medyanın toplumdan etkilendiğini söyleyip örneklerle bu duruma açıklık getirmişlerdir:

“Toplumumuzun vermiş olduğu içsel duygular ya da işte ikili duyguların yavaş yavaş öldüğünü gösteren kendinde özgüvenin olmadığı toplulukların olmasından kaynaklanıyor. Çocuk takır takır konuşuyor sosyal medyada, yanına geliyor, konuşamıyor. Sebebi bu dediğimiz gibi; sosyal medyada konuşuyoruz ama yüz yüze olduğunda... Burada işte toplumların kendilerini kültürlerinin etkilediğinin bir nebze göstergesidir.” (Öğretmen 5)

“Tabi ki şimdi ben imam hatip ortaokulundayım. Bir tek kızlarla video atamıyorsunuz mesela. Çünkü niye başı kapalı. Bunlar uygun değildir. Bunu hatta öğretmenliğin mesleki anlamda ilk gittiğiniz zaman öğretilenlerden bir tanesi de budur. Bulunmuş olduğun çevreye göre hareket etmek zorundasınız. Yani çevrenin sosyal durumu nasıl? Örnek olarak daha önce görev yaptığım Konya’da, kasabada

görev yaptığımda mesela çocuklara step dansını bile yaptıramadım. Çünkü niye? Köy, kaldırmıyor.” (Öğretmen 5)

“İnsanlar geliyorlar ve dışarıdan ben rica minnet birini getiriyorum söyleşi için. Dışarıda paralı veren birisi diyor ki hocalarım kameralarınızı açın birbirimizi görelim. Bu şekilde ilerleyelim? Daha kontrollü olur, daha iyi ilerleriz. Açmıyorlar, ses vermiyorlar. Yani yazmıyorlar. Hocam sadece orada bir resim var, başka hiçbir şeyi yok. Bence bu da iletişimi engelleyen faktörlerden bir tanesi.”(Öğretmen 7)

Öğretmen 8 toplumun da sosyal medyadan etkilendiğini söylemektedir:

“Sosyal medya toplumu çok etkiliyor. Toplum da ondan zaten fazlasıyla etkileniyor aynı cümle.”

“Çok etkiliyor. Yani demin de dediğim gibi bence sosyal medya toplumu çok fazla etkiliyor. Her anlamda. İsterse Türkiye de olsun Avrupa da olsun. Avrupa’da yaşanan bir olay bile. İşte Sedat Peker videolar paylaştı. Bizim çocukların çoğu onun gibi konuşmaya başladı. Oradaki replikleri sürekli birbirlerine söylemeye başladılar. O da sosyal medya sonuçta YouTube’dan yayın yapıyor. Hani gerçektir, yalandır bir şeyler söylüyor ama işte o toplumu etkiliyor. Çocuklar ondan sonra onun gibi tıraş olmaya başladılar. Onun gibi konuşmaya başladılar bizim okulda.”

Yaptığımız bir konuşmayı zamanla unutabiliriz ya da yazdığımız bir sayfa not kaybolup gidebilir. Ancak yıllar önce yapmış olduğumuz bir paylaşım sosyal medya platformlarında öylece durmakta ve bizim dijital ayak izlerimiz oluşturmaktadır. Dijital ayak izi kavramına değinen katılımcılar yaptıkları eski paylaşımları yorumlamaktadır:

“Dijital ayak izi bırakıyoruz sosyal medyada doğal olarak. E tabi bazen bu insanı güldürüyor, bazen hoşuna gidiyor. Sanırım genellikle insanları güldürüyor ve hoşuna gidiyordur diye düşünüyorum. Çünkü şöyle bakmak lazım. İnsanlar mutsuz olduğu paylaşımları sosyal medyada çok nadir paylaşırlar diye düşünüyorum. Daha

çok mutlu oldukları, huzurlu oldukları, hoşuna gittikleri anları paylaşırlar. Nadir de olsa belki mutsuz anılarımızı paylaşmış olabiliriz ve bunlarla karşılaştığımız zaman ise elbette ki bir üzüntü söz konusu olabilir.” (Öğretmen 2)

“Şimdi geçmişteki paylaşımları hep arşivlerim hocam? Yani 5, 6, 10 yıl önceki yaptıklarına şöyle bakarım. Çünkü oradan geldim. Onlar beni bu hale getirdi. Beni tanıttı, piyasaya çıkardı.” (Öğretmen 3)

“Maziye hatırlıyor insan, geçmişini hatırlıyor. Aa diyorsun ne kadar saçma sapan iş yapmışız örnek olarak. Ya da daha güzeli yapabilirdik.” (Öğretmen 5)

“Hani çokta meslekte eski değilim ama demek ki o süreçte daha heyecanlıyım. Şimdi daha enerjim yüksekmiş. Ya da o başarıları kazandıkça mı artık eskiyor bilmiyorum ama güzel hissediyorum onları. Bazen hala açıp izlerim.” (Öğretmen 8)

Öğretmen 6 ise birden fazla sosyal medya hesabı olduğunu ve bu hesaplardaki dijital ayak izleri hakkında görüşlerini söylemektedir:

“Şöyle benim 3 tane sosyal medya hesabım var. Yani biri tamamen kişisel hesabım yani Öğretmen 6 olarak geçer. Bir tane beden eğitimi öğretmeni Öğretmen 6'ın sosyal medya hesabı var. Bir de sadece yabancı sosyal medya hesaplarını takip ettiğim içinde hiç Türk beden eğitimi öğretmenin ya da içeriğin bulunmadığı. Bunu bu şekilde yönetmeyi doğru buluyorum. Sebebi de şudur: Sosyal medyadaki bizim bir dijital ayak izimiz var ve bu ayak izinin birbirine çok değmemesinin doğru olacağını düşünüyorum doğrusu.”

Katılımcılar sosyal medyanın çok güçlü bir yapısı olduğunu bildiklerini verdikleri örneklerle dile getirmişlerdir:

“Müdürlerin, yöneticilerin öğretmenler üzerine yapmış olduğu bu mobbingleri gördükçe, onlara karşı tepkimizi dile getirdikçe ister istemez bundan vazgeçiyorlar. Bu da aslında hoşumuza gidiyor. Burada aslında sosyal medyanın çok güçlü bir ortam olduğunu en basit örnekle görebiliriz.” (Öğretmen 1)

Öğretmen 5 yaptıkları güzel işlerin görünür olmasında sosyal medyanın etkisinin olduğunu söylemektedir:

“Güzel oluyor. Ses getiriyor. Ses getirdiği için etiketlenmesi lazım. Eskiden bir teşekkür belgesi alabilmek için çok uğraşırdık. Yani işte kaymakam görecektir, vali görecektir, okul müdürü yazı yazacak. O kadar uğraşıyorsunuz ne belge geliyor ne bir şey geliyor. Ama şimdi yapmış olduğunuz bir etkinlikte örnek olarak valiyi etiketliyorsunuz, bir ilçe milli eğitim müdürünü etiketliyorsunuz. İlçe milli eğitim müdürü görüyor, bakıyor “aa ne güzelmiş” bu güzelliğini görüyor.”

Öğretmen 6 ve öğretmen 8 sosyal medya sayesinde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara ulaşmanın daha kolay olduğunu şu sözlerle ifade etmektedir:

“Ben bunun sosyal yapı açısından avantaj olduğunu düşünüyorum. Neden? Çünkü günümüzde bazı kurumlara ulaşma şansınız yok. Ben mesela Sakarya'da yaşıyorum. Sakarya Valisi'ne ulaşma şansım yok. Benim Adapazarı kaymakamına bile belki ulaşma şansım yok. Sakarya Büyükşehir Belediyesine ulaşma şansım yok ama yaşadığım alanla ilgili aksayan bazı şeyleri saptayıp bunun görüntüsünü alıp sosyal medyada eğer gerekiyorsa bir sorunuz da geçen o hani iletişim yolunu doğru kullanarak ama herhangi bir kötü söz söylemeden, argo içermeyen ya da hakaret içermeyen doğrunun ne olduğunu söyleyecek bir şekilde paylaşıp etiketleyebilirim. O zaman çok daha çabuk bu soruna yanıt bulabiliyorsunuz artık. Yani sosyal medyanın gücü buradan geliyor zaten.” (Öğretmen 6)

“Twitter etkinlikleri özellikle ses getiriyor. Yani siyasilere, yöneticilere gündem oluyor en azından hani böyle bir sorunun olduğunu görüyorlar belki de. İşte bakanlık seviyesinde insanlar dersin durumuyla alakalı bilgileri yok. Bürokratlar yapıyor, müsteşarlar haberdar ama bakanın haberi yok. Sen bunu sosyal medyada etkinliklerde bunu duyurabiliyorsun.” (Öğretmen 8)

Öğretmen 8 sosyal medyanın etkililiğini farklı bir örnekle pekiştirmektedir:

“Bazı insanlar sosyal medya ya da dijital ortama geçtikleri zaman klavye şövalyeliği yapıp orada istediklerini yazabileceklerini düşünüyorlar. Ama şunu atlıyorlar yüz yüze yaptığınız zaman maruz kaldığınız şey sadece o sözü söylediğiniz kişi olabiliyor. Ama sosyal medya da aynı anda binlerce, belki milyonlarca insan sizin söylediklerinizi görebiliyor.”

5. TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı, çevrim içi öğrenme topluluklarında öncülük yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki gelişim yansımalarını incelemektir. Çalışma, Türkiye'nin farklı bölgelerinden 8 beden eğitimi öğretmeni ile yapılmıştır. Seçilen katılımcıların 5 tanesi Facebook'daki beden eğitimi gruplarında kurucu ve yönetici diğer 3 tanesi ise Twitter'da etkileşimi yüksek kullanıcılardır. Veriler çevrim içi açık uçlu sorularla toplanmıştır. Katılımcıların verdikleri cevaplar 3 ana başlık altında toplanmıştır. Mesleki gelişim, çevrim içi davranış ve çevrim içi öğrenme olmak üzere 3 ana tema oluşturulmuştur.

5.1. Mesleki Gelişim

Yaptığımız çalışmada sosyal medya öncülerinin alanla ilgili kişi, kurum, akademisyenler ve yayınları takip ettiği verilen çevrim içi seminerlere katıldıkları saptanmıştır. Alanla ilgili kendi ürettikleri içerikleri ya da yerli ve yabancı platformlarda yapılan yararlı paylaşımları inceleyip sayfa ve gruplarında paylaşarak mesleki gelişim anlamında kitlelerine faydalı olmaktadır. Yaptıkları paylaşımların görünürlüğünün artması, alanla ilgili yaptıkları çalışmaların iyi örnekler olup farklı platformlarda ve eğitim kurumlarında uygulanması sosyal medya öncülerinin mesleki motivasyonlarını arttırmış ve onları yeni ve faydalı içerikler üretme anlamında motive etmiştir. Mesleki öğrenme odaklı yaklaşık 13 bin kişilik bir Facebook grubunun yöneticisi ile yapılan bir araştırmada; yöneticinin bir denge unsuru olarak moderatörlük kaygısı yaşadığı, topluluğun katılımıyla alakalı sürdürülebilirlik endişesi ile grupta zaman zaman kolaylaştırıcı rolü ile uzman rolü arasındaki geçişlere dikkat ettiği vurgulanmıştır (Hillman ve ark., 2021). Avrupa ülkelerinde beden eğitimi öğretmenleri için sunulan sürekli profesyonel gelişim hizmetlerinin türlerini ve uygulamalarını incelemek ve sürekli profesyonel gelişim uygulamalarının etkililiği hakkında bilgi sağlamak için yapılan çalışmada (Tannehill, 2021) beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunlukla geleneksel sürekli profesyonel gelişim yöntemlerini (seminer, atölye çalışmaları, konferanslar vb.) kullanmayı tercih ettikleri, ancak yeni teknolojilerin de giderek daha yaygın hale geldiği görülmektedir. Bununla birlikte, öğretmenlerin büyük çoğunluğu, bu hizmetlerin niteliği ve kapsamı konusunda

daha fazla seçenek ve destek istemektedir. Mesleğe yeni başlayan dokuz öğretmenin sosyal medya üzerinden mesleki gelişim arayışını inceleyen bir araştırmada (Staudt Willet, 2023); neyi nasıl öğretmek gerektiğine dair çelişkili mesajlaşmaların yaşanabildiği, yeni ve eski fikirlerin çarpışabildiği, imkânların sınırlılığında şikâyet edilerek öğretme bakış açılarının etkilendiği vurgulanmıştır. Massive Open Online Courses (Kitleli Açık Çevrim içi Kurslar - MOOC) adlı çevrim içi eğitim platformlarının katılımcılar için profesyonel gelişim fırsatları sağlayıp sağlamadığını ve bu platformun ihtiyaç ve beklentileri karşılayıp karşılamadığını araştırmak için yapılan çalışmada ise (Griffiths, 2022); çevrim içi eğitim platformlarının düşük maliyeti, esnekliği ve farklı öğrenme stillerine uygunluğu nedeniyle kullanılabilir olduğu belirtilmiştir. Ancak çevrim içi eğitim platformları kullanılmadan önce, öğretmenlerin ve koçların, konu içeriğini öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde özelleştirmeleri gerektiği vurgulanmıştır. Sosyal medyanın beden eğitimi alanında profesyonel gelişime olan etkisinin incelendiği diğer çalışmada ise katılımcıların sosyal medyayı hem kişisel hem de mesleki amaçlar için kullanmakta olduğu görülmüştür. Bununla birlikte yaş aralıklarına göre kullanım şekillerinin değişebildiği belirtilmiştir (Jesús, 2022). Öğretmen bilgisini incelemek için yeni bir yaklaşım önermek için yapılan bir çalışmada (Koponen, 2019) gelecekteki öğretmenlerin öğretmenlik bilgisi alanları arasındaki bağlantıları nasıl kavradıklarına dair bir perspektif sunmaktadır. Çalışmadaki bulgular, öğretmen eğitimi programlarını bilgilendirmek ve gelecekteki öğretmenlerin öğretmenlik bilgisinin bileşenlerini ve bağlantılarını daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktadır. Araştırmamızda çevrim içi gruplarda sadece fotoğraf, video, doküman paylaşılmadığı alanında uzman kişiler tarafından eğitimler verilip canlı yayınlar yapılmıştır. Bu eğitim ve yayınlar genellikle amacına ulaşırken istenmeyen durumlarla da karşılaşmıştır. Reddit web sitesindeki 55 bin kişilik “r/Teachers” ve 43 bin kişilik “r/educators” bölümlerini inceleyen bir araştırmada ise (Staudt Willet ve Carpenter, 2021); eğitimcilerin dahil olduğu çevrim içi grupların statik olmadığı ve birçok farklı konuda tartışmaların yaşandığı görülmüş, kullanıcılara yardımcı içerik ve etkileşim sunma fırsatıyla birlikte sosyal medyanın bir öz-yönelimli öğrenme ile dijital okuryazarlık gerektirdiği vurgulanmıştır. Greenhow ve meslektaşlarının yaptığı başka bir araştırmada (2020); sosyal medya ortamlarının formal veya informal bir şekilde de olsa öğretmenlerin mesleki öğrenmeleri üzerinde pozitif etkisi olduğu ortaya konulmakta; öğretim hedeflerinin gerçekleştirilmesinde ve güçlü topluluk bağlantıları oluşturmada da fayda

sağladığı söylenmektedir. Çevrim içi gruplarda yer alan beden eğitim öğretmenleri grup yöneticilerinden ve diğer kullanıcılardan ders planları, uygulamalar, etkinlikler gibi konularda yardım talep etmekte bu da kullanıcılar arasındaki etkileşimi arttırmaktadır. Uygulama topluluğunda sohbetlerin nasıl evirildiğini (sorgulama, eleştirme, teşvik etme vb.) anlamak için yapılan bir araştırmada (Hunuk ve ark., 2019); uygulamanın, öğretmenleri etkileşimde bulunmaya yönelik cesaretlendirdiği öğretmenlerin deneyimlerini paylaşma ve soru sorma noktalarında istekli hale geldikleri ortaya konmuştur. Öğretmenlerin mesleki öğrenmesini destekleyen ve sonraki uzun süreli uygulama değişikliklerini takip eden bir mesleki öğrenme topluluğunun (beş beden eğitimi öğretmeni ve bir kolaylaştırıcı) sosyal medyanın fiziksel mekân dışında iletişim alanı olarak nasıl işlediğini araştıran benzer bir çalışmada; iki yıllık süre zarfında toplam 2125 etkileşim kaydedilmiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin uygulamalarının gelişmesinde fayda sağlandığı ve pedagojik yenilik için sanal ortamda bir destek ortamı kurulduğu bulunmuştur (Goodyear, Casey, ve Kirk, 2014). Bir diğer çalışma ise sosyal medyayı mesleki gelişim amacıyla en az altı yıldır kullanan toplam 48 beden eğitimi öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir (Carpenter ve Harvey, 2020). Çalışma sonucunda öğretmenlerin bilgi, beceri, öğretme ve öğrenci öğrenmesi ile mesleki topluluğa erişim konularında fayda sağladıkları; mevcut çevrim içi içeriğin miktarını yönetmede ve çevrim içi ortama özgü kültür ve söylemler arasında yolunu bulmaya çalışmada zorluklarla karşılaştıkları belirtilmiştir.

5.2. Çevrim içi Davranış

Yaptığımız çalışmada konu etiketi kullanılarak yapılan sosyal medya özellikle Twitter paylaşımlarının etki oranının büyük olduğu, eğitimcilere, eğitim paydaşlarına ve diğer kullanıcılara çok daha rahat erişebilme imkânı sunduğu görülmüştür. Konu etiketi kullanımı tüm bunların yanı sıra karşılıklı etkileşimi arttırarak sosyal bağlantıların da güçlenmesine yardımcı olmuştur. Kişi ve kurumların etiketlenmesi ise iyi uygulamaların görünürlüğünün ve bilinirliğinin artmasını sağlamış ve bu uygulamaların amacına ulaşmasına katkıda bulunmuştur. Goodyear ve arkadaşlarının (2019) çalışmasında da benzer bir sonuç çıkmıştır. “Twitter tabanlı bir profesyonel öğrenim topluluğunun hangi özellikleri öğrenmeyi ve uygulamayı geliştirir?” sorusu sorulmuş ve #pechat konu

etiketinin profesyonel bir öğrenim topluluğu olduğu ve #pechat katılımcıları arasındaki tartışmaların, beden eğitimi öğretmenlerinin derslerinde yeni uygulamalar yapmasını sağladığını ortaya koymuştur. Hyndman ve Harvey (2019) araştırmalarında Twitter'ın öğretmen adaylarının dijital becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilecek bir araç olup olmadığını incelemişler ve öğretmen adaylarının dijital becerilerini geliştirmek için Twitter gibi araçları kullanmalarının önemli olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmacılar öğretmen adaylarının bu araçları nasıl kullanacakları konusunda eğitim almaları gerektiğine işaret etmişlerdir. Alanla ilgili diğer bir çalışmada Amerika Birleşik Devletleri'ndeki beden eğitimi öğretmenlerinin Twitter'ı profesyonel gelişim amaçlı olarak nasıl kullandıkları araştırılmıştır. Araştırmacılar Twitter'ın beden eğitimi öğretmenleri için mesleki gelişim ve mesleki sosyalleşme aracı olduğunu saptamışlardır (Richards, 2020). Bir beden eğitimi öğretmenin sosyal medyada yer alması ve öğretmen izolasyonu üzerindeki algısının incelendiği çalışmada (Brooks, 2020) ise sosyal medyanın, öğretmenlerin meslektaşlarıyla bağlantı kurmasını, işbirliği yapmasını, paylaşımda bulunmasını ve profesyonel gelişimlerinin arttırmasını sağladığı sonuçlarına varılmıştır. Krismanto ve arkadaşları (2020), üç farklı sosyal medya temelli öğrenme topluluğuna üye 16 öğretmen ile yaptıkları benzer bir araştırmada; öğretmenlerin yapıcı tartışmalarda bulundukları, uygulamaları hakkında yansıma yaptıkları, karşılıklı destek için meslektaş ağı kurduklarını raporlamışlardır. Son yıllarda sosyal medya ve mesleki öğrenme ile alakalı yapılan 103 araştırmanın derlendiği bir çalışmada (Ahmed ve ark., 2019); sosyal medyanın bilgi paylaşımı konusunda umut vadeden yeni bir araştırma alanı olarak giderek daha fazla kullanıldığının belirtilmesiyle birlikte, bu konudaki ortamın ve yönelimin daha derin bir şekilde araştırılarak raporlanması gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Çalışmamızda Covid-19 sürecinde yapılan uzaktan eğitim derinlemesine incelenmiş artıları ve eksileri ortaya konmaya çalışılmıştır. Uzaktan eğitime katılım oranının az olduğu saptanmıştır. Beden eğitimi derslerine katılımın az olmasının nedenlerinden bir tanesi öğrencilerin ve öğrencileri evlerinde izleyen velilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmasıdır. Derslere ilgili öğrencilerin ise tablet, telefon, bilgisayar eksikliklerinin yanı sıra internet paketlerinin yeterli olmaması gibi sebepler derse katılım oranını düşürmüştür. Özellikle kırsal kesimde öğrencilerin yaşadıkları evlerin oda sayılarının yetersiz olması ve ailede yaşayan kişi sayısının fazla olması öğrencinin derse katılımını olumsuz etkilemektedir. Öğrenciler kameralarını açmadıkları için verimli bir ders ortamı oluşmamaktadır.

Öğrencilerin tümünün bireysel telefonu olmadığından bazı öğrenciler ailenin diğer fertlerinin telefonlarını kullanmakta ailede birden fazla öğrenci varsa bu durum da derse katılım oranını düşürmektedir. Covid-19 döneminde uzaktan eğitimi desteklemek amacıyla WhatsApp veli grupları oluşturulmuştur. Mesai saatlerinin dışında geç saatlerde atılan ve dersle alakasız mesajlar ve istekler uzaktan eğitim sürecinin eksileri olarak ortaya konmuştur. Uzaktan eğitime geçildiğinde çevrim içi eğitim öncüleri çevrim içi seminerler hazırlamış ve uzaktan eğitimle ilgili ihtiyaç duyulacak içerikler üretmişlerdir. Çevrim içi gruplarda öğrencilerin gelişimlerine katkıda bulunacak çalışma yaprakları, egzersiz çalışmaları oluşturup paylaşmışlardır. Pandemi sürecinde Türkiye’de uygulanan uzaktan eğitim sürecine ilişkin çeşitli paydaşların sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerini incelemek amacıyla yapılan çalışmada derslerin istenildiği kadar izlenmesinin, salgın döneminde eğitime devam edilebilmesinin, bulaşın en aza indirilebilmesinin, teknolojik becerilerin ön plana çıkmasının ve tüm bunların istenilen yer ve zamanda yapılabilmesinin uzaktan eğitimin avantajları olduğu ortaya konmuştur. Teknolojik imkanların yetersizliği, motivasyon kaybı, ölçme ve değerlendirmedeki aksaklıklar, fırsat eşitsizliği, uzaktan eğitime hazırlıklı olmama gibi durumlar ise uzaktan eğitimin dezavantajlarıdır. Yapılan çalışmada uzaktan eğitim sürecinin daha verimli olması için ölçme değerlendirmenin yapılması, teknolojik imkânların iyileştirilmesi, derse katılımın artırılması, öğrencilerin öğretmenleriyle ders yapmaları, fırsat eşitsizliğinin giderilmesi ve ders sayılarının azaltılması gerektiği önerilmiştir (Özdoğan ve Berkant, 2020). Dilekçi ve Limon’un (2020) çalışmasında ise Covid-19 salgını sürecinde öğretmenlerin algıladıkları “aşırı iletişim yükü” düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır. Cinsiyet, okul türü ve mesleki kıdem değişkenlerinin öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükü düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmüştür. Dilekçi ve Limon öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yüküyle iş performansı, iş doyumu, psikolojik iyi oluş, mesleki tükenmişlik, okul etkililiği vb. değişkenler arasındaki ilişkileri irdeleyen çalışmalar yürütülebileceğini belirtmişlerdir. Covid-19 sürecinde yürütülen uzaktan eğitimde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları ve öğrencileri motive etme yöntemlerini belirlemek amacıyla yapılan diğer çalışmada ise öğretmenlerin öğrencileri motive etmek için destekleyici etkinlikler yaptıkları, gelecek için teşvik ettikleri, okulun devam ettiğini hissettirdikleri, sağlık çalışmaları yaptırdıkları ve güzel sözler söyledikleri belirlenmiştir. Çalışmada öğrencilere ücretsiz internet verilmesi, velileri bilinçlendirici çalışmaların ve

öğrencileri motive etme yöntemlerinin yaygınlaştırılması önerilmektedir (Çakın ve Külekçi Akyavuz, 2020). Alanda yapılan diğer bir çalışmada ise Covid-19 sürecinde beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitim rol ve yeterlilik algılarının, öğretmenlerin cinsiyeti ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ve öğretmenlerin yaşları ile bu rol ve algılar arasında bir ilişki olup olmadığını incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlilik algısı yüksek olduğu ve uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlilik algısı cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre farklılaşmazken yaş ile ilişkili olduğu görülmüştür (Özcan ve Saraç, 2020). Uzaktan eğitimin öncesinde öğrencilerin yaşadıkları bölgesel ve okul temelli sıkıntılar uzaktan eğitim sürecinde yerini teknoloji temelli problemlere bırakmıştır. Teknoloji alt yapısının olmadığı ya da yetersiz kaldığı birçok bölgede öğrenciler bilgiye ulaşmada sıkıntılar yaşamışlardır. Türkiye'deki eğitim eşitsizliklerini okul temelli farklılıklar ve ilçe düzeyindeki coğrafi dağılımlara göre incelendiği çalışmada Türkiye'deki sosyo-ekonomik statünün temel göstergesi olarak üniversite mezuniyeti büyük ölçüde bölgesel ve okul temelli eşitsizliklere bağlı olduğu görülmüştür. Eğitimde fırsat eşitsizliği sosyo-ekonomik konumları farklı ve istikrarlı hale getirmekte, bu da dezavantajlı grupların yaşadıkları coğrafya ve okul türleri açısından uzun vadede kısır döngüyü kırmasını zorlaştırmaktadır (Ataç, 2017). Sosyal medya öncülerini ile yapılan çalışmamızda bazı noktalarda sosyal medyanın hızına yetişemediği bunun önüne geçmek için ise meslekleriyle alakalı ya da kişisel ilgi alanlarına giren kısımları filtreleyerek, daha sonra bakmak üzere kayıt altına alarak bu hıza ayak uydurdukları görülmüştür. Benzer bir araştırmada öğretmenlerin sosyal medya kullanımları ve sosyal medya kavramına ilişkin metaforik algılarının ortaya çıkarılmasını incelemiştir. Öğretmenlerin sosyal medyayı mesleki gelişimlerini sağlamak amacıyla kullanmakta olduğunu ancak sosyal medyada olumsuz içerikler de olduğundan öğretmenlerin sosyal medyayı filtreleyerek kullanmalarını önerilmiştir (Avcı, 2020). Araştırmamızda katılımcıların değindiği diğer bir konu ise çevrim içi gruplarda paylaşılan uygulamaların okullar ya da öğrenci grupları farklılıkları gözetilmeden aynı şekilde uygulanmasıdır. Sosyal medyanın öğretmen mesleki öğrenmesindeki rolünü anlamak ve etkili mesleki gelişimi yeniden şekillendirmedeki sonuçları incelenen benzer bir araştırmada (Prestridge, 2019); sosyal medyada öğretmen rollerinin dört farklı kategoriye ayrıldığı raporlanmıştır: bilgi-tüketici, bilgi-ağı kurucusu, kendi çıkarlarını arayan katılımcı ve mesleki eğitimci.

5.3. Çevrim içi Öğrenme

Yaptığımız çalışmada çevrim içi eğitim öncülerinin birçok sorumluluğu olduğu saptanmıştır. Çevrim içi eğitim öncüleri farklı bilgi kaynaklarını tarayarak hem kendini hem platformunu hem de platformdaki takipçilerini güncel tutmaktadırlar. Farklı kişi, grup ve sayfalardan branşla alakalı bilgileri, sunumları, oyun ve etkinlikleri alıp sınıflandırma, arşivleme yaparak daha sonra paylaşım yapmaktadırlar. Bilginin çok hızlı yayıldığı sosyal medyayı verimli bir şekilde kullanmaktadırlar. Çevrim içi gruplarda her paylaşım direk olarak onaylanmamakta bir süzgeçten geçmektedir. İş yükü ve görev paylaşımı ile çevrim içi gruplarda bilgiler kullanıcılara ulaştırılmaktadır. Yapılan paylaşımlar ve bu paylaşımına ait yorumlar dijital ayak izi oluşturmakta ve kalıcı olmaktadır. Birer çevrim içi varlık olarak çevrim içi eğitim öncüleri internet ve sosyal medyada belirli bir zaman geçirmekte ilgili içerikleri bulma/üretme, planlama, paylaşma ve yönlendirme yapmaktadırlar. Sosyal medyada gizli takipçi ve gönderi paylaşımcı olmak üzere iki tür katılımcı olduğunu ortaya koyan bir araştırmada (Zhu ve Dawson, 2023); bir bilgi paylaşıldığında her iki tür katılımcının da bilgiyi kimin paylaştığından çok bilgiye dikkat ettiği, gönderi paylaşımcı türündeki katılımcıların topluluktaki diğer üyelerle daha çok etkileşim kurduğu ve gizli takipçilere oranla sosyal medyada paylaşılan bilgiyi uygulamaya, analiz etmeye ve değerlendirmeye daha yatkın oldukları gözlemlenmiştir. Teknoloji kullanımının işbirlikçi öğrenme toplulukları içindeki mevcut bağ ve bağ yollarına getirdiği değişiklikleri izlemek için bir sosyal ağ çerçevesi kullanmak için yapılan çalışmada (Dania, 2021) dijital araçların kullanımı beden eğitimi öğretmenlerinin pedagojik olarak gelişmesine yardımcı olabileceği ortaya konurken çalışmanın araştırmacıların ve katılımcıların arasındaki güçlü ilişkilerin, işbirliği ve bilgi paylaşımının artmasına yardımcı olduğu görülmüştür. Teknoloji kullanımı ile ilgili yapılan diğer bir çalışmada (Uslu, 2017) eğitim teknolojisi ile ilgili bir dersi bütüncül değerlendirme modelini kullanarak değerlendirmek amaçlanmıştır. Bütünsel değerlendirme modeli (HEM), öğretmenlerin yeteneklerini geliştirmiş ve sınıf içi etkinliklerini değiştirmiştir. HEM'e göre yapılan yeni uygulamalar esas olarak öğretmen merkezli öğretim etkinliklerine dayanmakta olup HEM ile yapılan yeni sınıf içi uygulamaların öğrenciler üzerinde belirli bir olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Hazırlanması daha uzun süren postlardan ziyade olayla ilgili bir tweet atıp görsel ya da video paylaşılması bilginin daha hızlı yayılmasını sağlamaktadır. Beden eğitiminde podcast kullanımı ile ilgili yapılan çalışmada (McNamara, 2022) beden eğitimi

podcastlerinin, öğrencilere ve öğretmenlere ek öğrenme fırsatları sunmakla birlikte, aynı zamanda beden eğitimi öğretmenleri ve diğer ilgili kişiler arasında bir topluluk oluşturma aracı olarak kullanılabileceği belirtilmiştir. Öğretmenlerin teknoloji entegrasyonunu okul kültürü, teknoloji liderliği ve destek hizmetleri aracılığıyla açıklayan yapısal bir model önermek için yapılan çalışmada (Gürfidan, 2016) okul kültürü; teknoloji liderliği ve destek hizmetleri aracılığıyla teknoloji entegrasyonunu dolaylı olarak etkilediği sonucuna varılmıştır. Destek hizmetlerinin teknoloji entegrasyonu üzerinde doğrudan ve en büyük toplam etkisi olduğu görülmüş olumlu okul ikliminin etkili liderlik davranışlarına ve artan teknoloji kullanımına destek ve teşvik sunabileceğini ortaya koymuştur. Twitter'daki “#edchat” konu etiketi altında toplam 6 yıl boyunca 150 farklı konuda tartışmanın yapıldığı tespit edilen bir araştırmada (Arslan ve ark., 2022); en çok konuşulan konuların okul kültürünün oluşturulması – değiştirilmesi, sınıf yönetimi, öğretim yöntemleri, sınıf ortamı, eğitim teknolojileri, destek – ihtiyaçlar, öğrencilerin konu becerileri ve ilgileri olduğu raporlanmıştır. Araştırmamızda beden eğitimi öğretmenlerin çevrim içi gruplarda aktif olarak rol aldığı görülmüş yapılan çevrim içi mesleki gelişim programlarına gerek katılımcı gerek yönetici olarak katılmışlardır. Grozidis ve arkadaşları (2020), yaptıkları çalışmada Facebook'ta kurulan bir çevrim içi grubu gözlemlemişlerdir. Beden eğitimi öğretmenlerinin birbirleriyle iletişim kurup fikir alışverişinde bulunması, materyaller paylaşılması, öğretmen ve öğrenci motivasyonunun artırılması için kurulan grup incelenmiştir. Bu çalışmada öğretmenlerin temel iç motivasyonları ve öz yeterlilikleri arttığı görülmüş ve öğretmenler diğer meslektaşlarına da çevrim içi mesleki gelişime katılımı önermişlerdir. Grozidis ve arkadaşlarının çalışmasında olduğu gibi bu çalışmada da çevrim içi öğrenme gruplarının özellikle öğretmenlerin motivasyonlarını ve hazırbulunuşluk düzeylerinin artmasını sağladığı görülmüştür. Yapılan başka bir çalışmada Türkiye’de açıköğretim ile ilgili sosyal medya kullanımı sosyal ağ analizi ile incelenmiştir. Bu araştırmanın sonucunda öğrencilerin sınav kaygılarından faydalanarak popülerliğini artıran bu sayfaların genellikle gerçek içerik üretmediği aktif olarak kullanılan sayfaların ise iş imkânı sunan sayfalar olduğu görülmüştür (Fırat, 2017). Bu çalışmada ise çevrim içi gruplarda ticari amaçlı olarak yapılan her paylaşıma izin verilmemekte ancak gruptaki öğretmenlerin işlerine yarayabilecek ve grup menfaatini gözeten bazı paylaşımlara izin verildiği görülmüştür.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çevrim içi öğrenme topluluklarında öncülük yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki gelişim yansımalarını incelemek amacıyla yapılan bu çalışma; farklı bölgelerde beden eğitimi öğretmenliği yapan 8 katılımcı üzerinde yapılmıştır. Farklı eğitim kademelerinde görev yapan ve çevrim içi gruplarda (Facebook, Twitter) kurucu, yönetici ya da yüksek etkileşimi olan kullanıcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda verilen cevaplar 3 başlık altında toplanmıştır. Mesleki gelişim, çevrim içi davranış ve çevrim içi öğrenme olmak üzere 3 ana tema oluşturulmuştur.

Mesleki gelişim başlığı altında toplanan cevaplarda katılımcı beden eğitimi öğretmenlerinin çevrim içi gruplarda ve farklı sosyal medya platformlarında (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube) alanında uzman kişileri, alanla ilgili sayfa ve grupları, ilgili yayınları takip ettikleri görülmektedir. Gördükleri farklı uygulama ve etkinlikleri sorumlu ya da katılımcı oldukları gruplarda paylaşan öncüler aynı zamanda bu etkinlikleri kendi öğrenci gruplarına da uygulamaktadırlar. Her öğrenci grubunun özellikleri farklı olduğundan bu uygulamaların öğrenci gruplarına özel düzenlenmesi gerektiği belirlenmiştir. Yapılan paylaşımlardan doğan etkileşimlerin artması ve iyi örneklerin çoğalıp gruplarda paylaşılması çevrim içi eğitim öncülerinin motivasyonlarını arttırmakta onları yeni paylaşım yapmaya, yeni içerik üretmeye teşvik etmektedir. Çevrim içi gruplarda sadece fotoğraf, video ve doküman gibi sınırlı içerikler paylaşılmamakta bunların yanı sıra gruplarda alanla ilgili eğitimler verilip canlı yayınlar yapılmaktadır. Çevrim içi gruplara üye beden eğitimi öğretmenlerinin ders planları, zümre planları, etkinlikler ve uygulamalar ile ilgili yardım taleplerine dönütler verilmektedir. Diğer bir tema olan çevrim içi davranış başlığı altında ise konu etiketi kullanma, ilgili kişi ve kurumları etiketleme üzerinde durulmaktadır. Bu yöntem birçok kişi ve kuruma hızlı bir şekilde ulaşılarak uygulamaların ve etkinliklerin amaçlarına ulaşmasına yardımcı olup kişiler arasındaki sosyal ağ bağlantılarının güçlenmesini sağlamaktadır. Çevrim içi grup öncüleri sosyal medyanın hızına yetişemediği durumlarda alanla ilgili paylaşımları filtreleme, kaydetme gibi yöntemler kullanarak hıza ayak uydurmaya çalışmaktadır. Çevrim içi gruplarda ve sosyal medya platformlarında kullanılan dil ve üsluptan yakınılmakta küfürlü, argo ve seviyesiz bir dil kullanımıyla karşılaşılabilir. Sosyal medya üzerinden yapılan paylaşım ve yorumlarda gönderi sahibi ya da diğer kullanıcılara

itici ve kötü sözler, hakarete varan yorumlar yapılabilmektedir. Sosyal medya kullanıcıları sanal bir ortamda olduklarından her şeyi yapabileceğini düşünmektedir. Yaptıkları paylaşımların ya da gönderiler altındaki yorumlarının hukuki sorumluluklarında olduğunu öğrendiklerinde gönderi ve yorumları silip muhatabıyla özel iletişime girerek özür dilemektedirler. Öne çıkan diğer bir konu ise Covid-19 sürecinde daha sık kullanılmaya başlanılan uzaktan eğitime öğrenci katılımının az olmasıdır. Öğrencilerin ve velilerin uzaktan yapılan beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları derse katılımın az olmasının sebeplerindendir. Derse katılımın az olma sebeplerinden bir diğeri öğrencilerin uzaktan eğitimde kullandıkları telefon, tablet, bilgisayar gibi ekipmanların olmaması ya da yetersiz olmasıdır. Ailede birden fazla öğrenci olması durumunda eğitim ortamı yerine geçen oda sayısının yetersizliği ve ders esnasında iletişimin daha sağlıklı olmasını sağlayan kameranın açılmaması beden eğitimi dersinin verimini düşürmektedir. Yine bu dönemde öğrenci-veli-öğretmen arasındaki iletişimin etkili olması için kurulan veli WhatsApp gruplarına atılan ve dersle alakasız mesajlar ve istekler uzaktan eğitim sürecinin eksileri olarak ortaya konmaktadır. Bunların yanı sıra uzaktan eğitim sürecinde çevrim içi eğitim öncüleri çevrim içi seminerler hazırlamış ve uzaktan eğitimle ilgili ihtiyaç duyulacak içerikler üretmişlerdir. Çevrim içi gruplarda öğrencilerin gelişimlerine katkıda bulunacak çalışma yaprakları, egzersiz çalışmaları oluşturup paylaşmışlardır.

Çevrim içi öğrenme topluluğu öncülerinin farklı bilgi kaynaklarını tarayarak hem kendini hem platformunu hem de platformdaki takipçilerini güncel tutma sorumlulukları vardır. Bilginin çok hızlı yayıldığı sosyal medyayı verimli bir şekilde kullanmakta; alandaki farklı kişi, grup ve sayfalardan ilgili bilgileri, sunumları, oyun ve etkinlikleri alıp sınıflandırma, arşivleme yaparak daha sonra takipçilerine aktarmaktadırlar. İş yükünün paylaşımı ile çevrim içi gruplarda bilgiler kullanıcılara ulaştırılmaktadır. Çevrim içi gruplarda her paylaşım direk olarak onaylanmamakta bir süzgeçten geçmektedir. Gruplarda ticari amaçlı olarak yapılan her paylaşıma izin verilmemekte ancak gruptaki öğretmenlerin işlerine yarayabilecek ve grup menfaatini gözeten bazı paylaşımlara izin verildiği görülmektedir. Birer çevrim içi varlık olarak çevrim içi eğitim öncüleri internet ve sosyal medyada belirli bir zaman geçirmekte ilgili içerikleri bulma/üretme, planlama, paylaşma ve yönlendirme yapmaktadırlar. Yapılan paylaşımlar ve bu paylaşıma ait yorumlar dijital ayak izi oluşturmakta ve kalıcı olmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerin

çevrim içi gruplarda aktif olarak rol aldığı görülmüş yapılan çevrim içi mesleki gelişim programlarına gerek katılımcı gerek yönetici olarak katılmaktadırlar.

Her bölge, her il, her okul ve her öğrenci farklı ve özeldir. Beden eğitimi öğretmenleri, çevrim içi öğrenme topluluğu öncülerinin gruplarda ve sosyal medya platformlarında paylaştıkları uygulama ve etkinlikleri birebir kopyalayıp kendi öğrenci gruplarına uygulamamalıdır. Uygulama ve etkinlikler öğrenci gruplarına göre uyarlanmalı ve uygulanmalıdır.

Çevrim içi gruplara üye beden eğitimi öğretmenleri ders planları, zümre planları, etkinlikler ve uygulamalar ile ilgili yardım talep etmekte bu isteklere çevrim içi gruplarda cevap vermeye çalışılmaktadır. Çevrim içi grup öncülerinin de birer beden eğitimi öğretmeni oldukları ve bu paylaşımlardan ekonomik bir gelir sağlamadıkları göz ardı edilmemeli, bu sayfa ve grupların görünürlüğü ve bilinirliğinin artması sağlanmalıdır.

Talep, istek ya da iyi örneklerinin görünürlüğünün artması için konu etiketi kullanma ya da ilgili kişi ve kurumların etiketlenmesi yoluna gitmek amaca ulaşmaya yardımcı olmakta ve sosyal ağ bağlantılarını güçlendirmektedir. Doğru zaman ve yerde bir organizasyon dahilinde yapılan etiketleme ve konu etiketi kullanımı daha iyi sonuçlar verebilir.

Her önceki güne göre artan sosyal medya hızına yetişmek zorlaşmaktadır. Sosyal medyada gereğinden fazla zaman harcamamak ve alanla ilgili aradığımız, işimize yarayacak bilgi, doküman, fotoğraf, video, podcast gibi dijital içeriklere hızlı bir şekilde erişebilmek için alanla ilgili kişi, kurum, sayfa ve grupları takip etmeli bulunan içerikler sınıflandırılarak kaydedilmelidir.

Sosyal medyada paylaşım olarak ya da paylaşım altında yapılan yorumlarda küfürlü, argo ve seviyesiz bir üslup; itici, kötü sözlerle hakarete varan konuşmalar olabilmekte kullanıcılar sanal bir ortamda bulunduklarından her şeyi yapabileceklerini düşünmektedir. Sosyal medyada yaptıkları her eylemin gerçek hayattakinden bir farkı olmadığını, hukuki sorumluluklarının olduğunu öğrendiklerinde kullanıcılar geri adım atmaktadır. Bu olumsuz durum ve davranışların önüne geçebilmek ve çevrim içi tüm gruplarda saygı çerçevesinde paylaşımların olabilmesi için öğrenci, öğretmen, veli ve tüm sosyal medya kullanıcıları dijital okuryazarlık eğitimi almalıdır.

Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin eğitime katılımının az olmasının sebeplerinden biri internet alt yapısının olmaması ya da yetersiz olmasıdır. Diğer bir sebep öğrencilerin ders için kullanacakları telefon, tablet, bilgisayar gibi ekipmanların, ders ortamı olarak kullanılan evdeki odaların öğrenci kardeş sayısı artınca eksik kalmasıdır. İnternet alt yapısı düzeltilip geliştirilmeli ve öğrencilerin kullanıma açılmalı bunların yanı sıra öğrencilere teknolojik ders ekipmanları konusunda destek olunmalıdır.

Covid-19 sürecinde tüm dersler olduğu gibi beden eğitim dersi de uzaktan eğitimle işlenmeye devam etmiş ve öğrenciler öğretmenleriyle olan iletişimini çevrim içi gruplardan sürdürmüştür. Uzaktan eğitim sonlansa bile bundan sonraki derslerde teknoloji kullanımı kaçınılmaz olmuştur. Derslerde teknoloji kullanımının eskiye nazaran arttığı ve daha verimli dersler için teknolojiden faydalanılmaya devam edilen bu dönemde tüm eğitim paydaşları teknolojik eğitim desteği almalıdır. Beden eğitimi öğretmenleri, teknolojinin gerisinde kalmayıp hıza ayak uydurmalı çevrim içi mesleki gelişim programlarına katılmalıdır.

7. KAYNAKLAR

- Aguilar, S. J., Rosenberg, J. M., Greenhalgh, S. P., Fütterer, T., Lishinski, A. ve Fischer, C. (2021). A different experience in a different moment? Teachers' social media use before and during the COVID-19 pandemic. *Aera Open*, 7, 23328584211063898.
- Ahmed, Y. A., Ahmad, M. N., Ahmad, N., ve Zakaria, N. H. (2019). Social media for knowledge-sharing: A systematic literature review. *Telematics and Informatics*, 37, 72-112. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2018.01.015>
- Arslan, O., Xing, W., Inan, F. A. ve Du, H. (2022). Understanding topic duration in Twitter learning communities using data mining. *Journal of Computer Assisted Learning*, 38(2), 513-525. <https://doi.org/10.1111/jcal.12633>
- Aspasia Dania ve Linda L. Griffin (2021). Using social network theory to explore a participatory action research collaboration through social media. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 13(1), 41-58. DOI: 10.1080/2159676X.2020.1836506
- Ataç A. (2017). Reading educational inequalities in turkey: statistics and geographic distributions. *Education and Science*, Vol 42 (2017) No 192 59-86. DOI: 10.15390/EB.2017.7124
- Avcı, F. (2020). Öğretmenlerin sosyal medya kullanımları ve sosyal medya kavramına ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 6 (2), Kış, s. 769-788. DOI: 10.46442/intjcss.808818
- Brooks C. ve McMullen M.(2020). Using Social Media: One physical education teacher's experience. *Journal of Teaching in Physical Education*, 39, 464-471. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2020-0005>
- Carpenter, J. P. ve Harvey, S. (2020). Perceived benefits and challenges of physical educators' use of social media for professional development and learning. *Journal of Teaching in Physical Education*, 39(4), 434-444. DOI: [10.1123/jtpe.2020-0002](https://doi.org/10.1123/jtpe.2020-0002)
- Çakın, M. ve Külekçi Akyavuz, E. (2020). Covid-19 süreci ve eğitime yansıması: öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 6(2). <https://doi.org/10.24289/ijsser.747901>
- Deborah Tannehill, Giyasettin Demirhan, Petra Caplova ve Zuleyha Avsar (2021). Continuing professional development for physical education teachers in europe. *European Physical Education Revie.*, Vol. 27(1), 150-167. DOI: 10.1177/1356336X20931531
- Deniz Hunuk, Deborah Tannehill ve M. Levent Ince (2019). Interaction patterns of physical education teachers in a professional learning community. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 24(3), 301-317, DOI: 10.1080/17408989.2019.1576862

- Dilekçi, Ü. ve Limon, İ. (2020). Covid-19 salgını bağlamında öğretmenlerin algıladıkları “aşırı iletişim yükü” düzeylerin incelenmesi. *Milli Eğitim*, 49(1), 231-252. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.776450>
- Dogan, S., Tatık, R. Ş., ve Yurtseven, N. (2017). Professional learning communities assessment: Adaptation, internal validity, and multidimensional model testing in Turkish context. *Educational Sciences. Theory & Practice*, 17, 1203–1229. <http://dx.doi.org/10.12738/estp.2017.4.0479>
- Dzara, K., Kelleher, A. ve Ramani, S. (2021). Fostering educator identity through social media. *The Clinical Teacher*, 18(6), 607-613. DOI: 10.1111/tct.13414
- Ergün, M. ve Arık, B. M. (2020). Eğitim izleme raporu 2020: Öğrenciler ve eğitime erişim. Eğitim Reformu Girişimi. <https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2020-ogrenciler-ve-egitime-erisim/>
- Fırat, M., Altınpulluk, H., Kılınç, H., ve Büyük, K. (2017). Determining open education related social media usage trends in Turkey using a holistic social network analysis. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 17, 1361–1382. <http://dx.doi.org/10.12738/estp.2017.4.0266>
- Goodyear, V. A., Casey, A. ve Kirk, D. (2014). Tweet me, message me, like me: Using social media to facilitate pedagogical change within an emerging community of practice. *Sport, education and society*, 19(7), 927-943. DOI: [10.1080/13573322.2013.858624](https://doi.org/10.1080/13573322.2013.858624)
- Gorozidis, G. S., Tzioumakis, Y. S., Krommidas, C., ve Papaioannou, A. G. (2020). Facebook group PETCoN (Physical Education Teacher Collaborative Network). An innovative approach to PE teacher in-service training: A self-determination theory perspective. *Teaching and teacher education*, 96, 103184. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2020.103184>
- Greenhow, C., Galvin, S. M., Brandon, D. L. ve Askari, E. (2020). A decade of research on K–12 teaching and teacher learning with social media: Insights on the state of the field. *Teachers College Record*, 122(6), 1-72. <https://doi.org/10.1177/016146812012200602>
- Gürfidan, H. ve Koç, M. (2016). The impact of school culture, technology leadership, and support services on teachers’ technology integration: a structural equation modeling. *Education and Science*. Vol 41 (2016) No 188 99-116. DOI: 10.15390/EB.2016.6722
- Hillman, T., Lundin, M., Rensfeldt, A. B., Lantz-Andersson, A., ve Peterson, L. (2021). Moderating professional learning on social media-A balance between monitoring, facilitation and expert membership. *Computers & Education*, 168, 104191. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104191>
- Hyndman, B. P., ve Harvey, S. (2019). Health and physical education teacher education 2.0: pre-service teachers’ perceptions on developing digital twitter skills. *Australian Journal of Teacher Education*, 44(2), <http://dx.doi.org/10.14221/ajte.2018v44n2.3> .

- Koca, C. (2017). Spor Bilimlerinde Nitel Araştırma Yaklaşımı. *Spor Bilimleri Dergisi*. 28(1), 30-48. <https://doi.org/10.17644/sbd.337993>
- Koyuncu, F. ve Düşkün, Y. (2020). Eğitim izleme raporu 2020: Öğretmenler. Eğitim Reformu Girişimi. <https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2020-ogretmenler/>
- Krismanto, W., Setyosari, P., Kuswandi, D., ve Praherdhiono, H. (2022). Social media-based professional learning: what are teachers doing in it?. *Qualitative Research in Education*, 11(1), 89-116. <https://doi.org/10.17583/qre.9698>
- Liljekvist, Y. E., Randahl, A. C., van Bommel, J. ve Olin-Scheller, C. (2021). Facebook for professional development: Pedagogical content knowledge in the centre of teachers' online communities. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 65(5), 723-735. DOI:[10.1080/00313831.2020.1754900](https://doi.org/10.1080/00313831.2020.1754900)
- M.A. Griffiths, V.A. Goodyear ve K.M. Armour (2022). Massive open online courses (MOOCs) for professional development: meeting the needs and expectations of physical education teachers and youth sport coaches. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 27:3, 276-290, DOI: 10.1080/17408989.2021.1874901
- Mellado-Berenguer, J., Aguilera-Mata, R., Vanaclocha-Amat, P. ve del Val Martín, P. (2022). Impacto de las redes sociales en el desarrollo profesional en Educación Física: usos, motivaciones y oportunidades. *Sportis Sci J*, 8 (1), 1-18 <https://doi.org/10.17979/sportis.2022.8.1.8757>.
- Merriam, S. B. ve Tisdell, E. J. (2015). Qualitative research: A guide to design and implementation. John Wiley and Sons.
- Michela, E., Rosenberg, J. M., Kimmons, R., Sultana, O., Burchfield, M. A. ve Thomas, T. (2022). "We are trying to communicate the best we can": understanding districts' communication on twitter during the covid-19 pandemic. *AERA Open*, 8, 23328584221078542. <https://doi.org/10.1177/23328584221078542>
- Mika Koponen, Mervi A. Asikainen, Antti Viholainen ve Pekka E. Hirvonen (2019). Using network analysis methods to investigate how future teachers conceptualize the links between the domains of teacher knowledge. *Teaching and Teacher Education*. 79 (2019) 137-152. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2018.12.010>
- Nelimarkka, M., Leinonen, T., Durall, E. ve Dean, P. (2021). Facebook is not a silver bullet for teachers' professional development: Anatomy of an eight-year-old social-media community. *Computers & Education*, 173, 104269. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104269>
- OECD (2020a), Lessons for education from COVID-19: A policy maker's handbook for more resilient systems. *OECD Publishing*, Paris, <https://doi.org/10.1787/0a530888-en>.

- OECD (2020b), Back to the future of education: four oecd scenarios for schooling, educational research and innovation. *OECD Publishing*, Paris, <https://doi.org/10.1787/178ef527-en>.
- Özcan, B. ve Saraç, L. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde öğretmen çevrim içi uzaktan eğitim rol ve yeterlikleri: beden eğitimi öğretmenleri örneği, *Milli Eğitim*, 49(1), 459-475. Doi: 10.37669/milliegitim.787127
- Özdoğan A. Ç. ve Berkant H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim*, 49(1), 13-43. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.788118>
- Prestridge, S. (2019). Categorising teachers' use of social media for their professional learning: A self-generating professional learning paradigm. *Computers & Education*, 129, 143-158. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2018.11.003>
- Randahl, A. C., Liljekvist, Y., Olin-Scheller, C. ve van Bommel, J. (2022). From authorised visitor to key person—a trajectory of participation in teacher Facebook groups. *Education Inquiry*, 1-16. <https://doi.org/10.1080/20004508.2022.2069931>
- Richards R., Killian M., Kinder J., Badshah K. ve Cushing C. (2020). Twitter as a professional development platform among u.s. physical education teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 39, 454-463. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2020-0001>
- Savin-Baden, M. Ve Major C. H. (2013). The feelings and thoughts of mental health nurses concerning the management of distressed and disturbed in-patients: A comparative qualitative European study. *Open Journal of Nursing*. 3 (6). DOI: 10.4236/ojn.2013.36058
- Scott McNamara, Victoria Larocca ve Rebecca Bassett-Gunter (2022). Physical education podcasts: a thriving community of practice or a one-way mode of communication?, *Physical Education and Sport Pedagogy*. DOI: 10.1080/17408989.2022.2061937
- Staudt Willet, K. B. (2023). Early career teachers' expansion of professional learning networks with social media. *Professional Development in Education*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/19415257.2023.2178481>
- Staudt Willet, K. B., ve Carpenter, J. P. (2021). A tale of two subreddits: Change and continuity in teaching-related online spaces. *British Journal of Educational Technology*, 52(2), 714-733. DOI:10.1111/bjet.13051
- Uslu, Ö. (2017). Evaluating the professional development program aimed technology integration at the era of curriculum change. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 17, 2031–2055. <http://dx.doi.org/10.12738/estp.2017.6.0116>
- Victoria A. Goodyear, Melissa Parker ve Ashley Casey (2019). Social media and teacher professional learning communities. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 24:5, 421-433, DOI: 10.1080/17408989.2019.1617263

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Ed). Seçkin yayıncılık: Ankara.

Zhu, J. ve Dawson, K. (2023). Lurkers versus posters: Perceptions of learning in informal social media-based communities. *British Journal of Educational Technology*.

EKLER

Ek-1 Etik Kurul İzni

T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı :E-50288587-050.01.04-17655
Konu :07 Nisan 2021 tarih ve 09/30 sayılı
Etik Kurul Kararı

12.04.2021

Sayın Mustafa BOLAT
Bük Mah. No:10/2 YAĞLIDERE / Giresun

İlgi : Mustafa BOLAT'ın 29.03.2021 tarihli başvurusu.

İlgi'de yer alan "Beden Eğitimi Öğretmenleri Çevrimiçi Öğrenme Topluluğu Sosyal Ağ Analizi ve Öğretmen Yansımaları" çalışmanız Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulumuz açısından bir sakıncası görülmemiş olup; uygun bulunmuştur. Bilgilerinize rica ederim.

Prof.Dr. Yusuf ŞAHİN
Kurul Başkanı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EEA9054D-C7C1-4627-BEB8-937F73F5316E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

GAZİLER MAH. AHMET TANER KIŞLALI CAD.
Telefon No : (454) 310 10 00 Belgegeçer No :

Bilgi için:Sıtkı ASLAN
Bilgisayar İşletmeni

Ek-2 Görüşme Formu

Türkiye Beden Eğitimi Öğretmenleri Çevrim içi Öğrenme Topluluğu Öncüleri Mesleki Gelişim Yansımaları

A. Bireysel Seviye (İçsel ve Dışsal)

1. Sosyal medya kullanırken özel hayat ve mesleki hayat arasındaki dengeyi nasıl gözetiyorsunuz?
2. Sosyal medyayı kullanırken, mesleki gelişim motivasyonunuzu nasıl sağlıyorsunuz?
3. Sosyal medyayı mesleki alan bilgisi gelişiminiz için kullanma konusundaki düşünceleriniz nedir?

B. Sosyal Seviye (yerel okul topluluğu, çevrimiçi eğitimci topluluğu)

1. Sosyal medya içeriklerini takip etme ve bilgi akışına yetişebilme konusunda ne hissediyorsunuz?
2. Sosyal medyada harcadığınız zaman hakkında ne düşünüyorsunuz?
3. Gerekli gördüğünüz ve ihtiyaç duyduğunuz bilgiyi (Anlamlı bilgi, içerik ve tartışma) bulmak için harcadığınız zaman hakkında ne düşünüyorsunuz?
4. Mesleki olmayan ve kişiye özel içeriğe maruz kaldığınız durumlarda ne hissediyorsunuz? (örn. anket paylaşımı)
5. Ticari odağı olan içeriğe maruz kaldığınızdaki fikirleriniz ne yönde oluyor?
6. Sosyal medyada yararlı eğitim içeriği elde etmede destek bulabilme konusunda ne düşünüyorsunuz?
7. Çevrimiçi ortamlarda kullanılan dil (incitici, rahatsızlık verici vb.) hakkında ne düşünüyorsunuz?

C. Fiziki Çevre Seviyesi (kültür ve toplum)

1. Bulunduğunuz toplumun sosyal medyayı nasıl şekillendirdiğine inanıyorsunuz?
(Normlar, kültürel yapılar)
2. Sosyal medyada mesleki anlamda veli beklentileri ile ilgili karşılaştığınız durumlar neler?
3. Sosyal medyada mesleğiniz ile alakalı yönetmeliklerin (KVK vb.) bağlayıcılığı veya kolaylaştırıcılığı hakkındaki fikirleriniz neler? (örn. dijital ayak izi, dijital vatandaşlık)
4. Sosyal medyanın evrensel ve uluslararası yapısını bulunduğunuz okul çevresinin sosyal, kültürel durumu ve hassasiyetlerine nasıl etki yaptığını düşünöyorsunuz?
(Bilişsel zindeliğe olan etkisi)
5. Sosyal medyada politika yapıcılar ve mesleğiniz hakkında hüküm sahibi yöneticileri etiketleyen paylaşımlar hakkında ne düşünöyorsunuz?

EK 3: Özgeçmiş

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Mustafa BOLAT

Yabancı Dili : İngilizce

Derece	Bölüm/ Program	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Yıl
Y. Lisans	Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Beden Eğitimi ve Spor (YL) (Tezli) / Beden Eğitimi ve Spor (YL) (Tezli)	Giresun Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi	2023
Lisans	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Mustafa Kemal Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	2015
Lisans	Türkçe Öğretmenliği	Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi	2012
Lise	Eşit Ağırlık	Özbuğday Lisesi, YDA	2008

İş Deneyimi

Görev	Görev Yeri	Yıl
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	Giresun/Yağlıdere Yağlıdere Anadolu Lisesi	2015